

Vlamingen in de Wereld

WONEN, WERKEN EN ONDERNEMEN IN HET BUITENLAND

VIW.BE

WINTER 2021

#112

CHEF OP DE AMBASSADE | WETSWIJZIGING VASTGOED | KERAMIEK IN CARCASSONNE

INHOUD

Eerste woorden.....	1
Woord van de voorzitter.....	3
Down Under en terug.....	4
Jaaroverzicht.....	7
Ambassadechef.....	8
Zomerkamp.....	10
Coververhaal.....	12
Keramiekenclave.....	14
Huurfiscaliteit.....	16
Juridisch.....	18
E-Consul.....	19
Coronavisa.....	20
Confidenties uit Afrika.....	22
Amerikaanse Belgen.....	24
Cultuurverschillen.....	26
Hoger onderwijs.....	28

DOSSIER BREXIT

Vlaamse bril.....	30
Penisoenrechten.....	34
Portret.....	36
Europees recht.....	39
VIW-vertegenwoordiger.....	40
Exportmarkt.....	42

Coverstory: Sarah en paard Dakota in Frankrijk, waar ze traint voor het kampioenschap in India (zie pagina 12-13).

Erasmus

Hoe creëer je een Europese identiteit? Het is een vraag die sinds het Verdrag van Rome in 1957 circuleert onder de voorstanders van het Europese project. Het mooiste antwoord kwam er in 1987 onder de vorm van het Erasmusprogramma. Miljoenen jongeren studeerden sindsdien in een ander land dan hun geboorteland. De voorbije decennia groeide Erasmus uit tot het populairste wapen om de Europese identiteit te versterken.

Voor velen was het dan ook een extra donderslag aan de reeds sombere brexithemel: het Verenigd Koninkrijk doet niet meer mee met het programma Erasmus+. Het maakt de breuk nog harder. Want met of zonder akkoord, gehoopt werd dat Erasmus gevrijwaard zou worden.

De consequenties zullen niet op zich laten wachten, het collegegeld voor Europeanen zal met duizenden ponden per jaar toenemen. Wordt Erasmus+ in het Verenigd Koninkrijk enkel nog iets voor studenten uit goeiede families? De drempel wordt sowieso groter. Qua symboliek is het minstens even betreuenswaardig. De gevolgen strekken trouwens verder dan studenten die niet meer in het Verenigd Koninkrijk of de Europese Unie kunnen studeren. Voor de Britten komt tevens de toegang tot de Europese cultuur en onze talenrijkdom aan een zijden draadje te hangen.

Bij sommigen is de verontwaardiging groot. Zij spreken zelfs van cultureel vandalisme. Het uitstappen uit Erasmus+ heeft immers niet alleen een negatief effect op individuele kansen van jongeren, maar ook op de collectieve verbinding. Naast het promoten van de studentenmobiliteit was het scheppen van een Europese identiteit één van de hoofddoelen van het Erasmusprogramma. Velen bleven hangen in of keerden na voltooiing van hun studies terug naar het land waar ze studeerden. Of hun daar gevonden partner reisde met hen mee terug naar het land van herkomst.

Dit alles komt op lossen schroeven te staan. De mobiliteit wordt aan banden gelegd. Alles wordt ingewikkelder en duurder. Je hebt veel meer papieren nodig en je moet alles tijdig aanvragen. Het leeft ook bij de Vlamingen die in het Verenigd Koninkrijk wonen. Voor hen is Brexit een rouwproces. Moeten ze nu een keuze maken tussen Brits of Europees zijn? Veel Vlamingen twijfelden de afgelopen jaren of ze wilden 'gevangenzitten' op een eiland dat ze niet meer herkennen. Zo lezen we onder meer de ervaringen van onze vertegenwoordigster Brit Beckers en jonge dertiger in Londen Pieter Verstuyf.

De gevolgen zijn immers breed en ruim. Van het vrij verkeer van personen, diensten en goederen – één van de grondbeginselen van de huidige Europese Unie – is met het Verenigd Koninkrijk immers geen sprake meer. Denk aan verblijfsvergunningen of arbeidsvoorwaarden. Maar ook aan pensioenen. We lichten toe welke de implicaties zijn voor de opbouw, aanvraag en uitbetaling van uw Belgisch pensioen in het Verenigd Koninkrijk.

We geven een brede Brexit-inkijk. Maar we brengen veel meer moois en boeiends in deze editie. Denk alleen maar aan het bijzondere verhaal, verbonden aan ons coverbeeld.

Koen Van der Schaege
Directeur/hoofdredacteur

OFFICIËLE VERTEGENWOORDIGERS VLAMINGEN IN DE WERELD

ALGERIJE Algiers Stroobandt Ronny	DENEMARKE Horsholm Swerts Sophie	INDIA Bangalore Verfaillie Els Chennai Baeyens Guy Mumbai Reynaers Els	POLEN Warschau Van Hool Annick	VERENIGDE ARABISCHE EMIRATEN Dubai Van Acoleyen Els
ARGENTINIË Buenos Aires Remaut Reinhilde	DOMINICAANSE REPUBLIEK La Romana Demyttenaere Inge	INDONESIË Jakarta Dekoster Kathleen	PORTUGAL Lissabon Van Belleghem Joost	VIETNAM Hanoi Laukens Philippe
AUSTRALIË Adelaide Deco Rudi & Raspoet Inez Perth Van Der Eecken Tineke Victoria Demuyck Nancy	DUITSLAND Beieren Bax Hanne Berlijn Moens Walter Noordrijn-Westfalen Waeterloos Veerle	ITALIË Milaan Verstrecken Marleen Rome Van Doren Hilde	QATAR Doha De Bruycker Ilse	VSA Arizona/Gilbert Vanderheyden Katrien California / Monterey Fiers Vera Colorado / Broomfield Wynant Al Georgia / Atlanta Cloet Mieke Illinois / Chicago Ryckbosch Bart Ohio / Aurora Dauwen Erik Oregon / Portland Vermeulen Stefaan Nevada / Henderson Ardenoy Youri en Ryssaert Anja New York / Regio New York Higham - Bouten Kaat New York / New York City De Muelenaere Emma Pennsylvania / Philadelphia Mertens Daisy Washington Dc Quintyn Marc Wisconsin / Brussels Binard Joseph
BOSNIE-HERZEGOVINA Konjic Scherpereel Jelle	ECUADOR Quito De Vuyst Piet	JAPAN Tokyo Catrysse Bernard	ROEMENIË Boekarest Struys Jan	SERVIE Belgrado Delva Gilberte
BULGARIË Sofia Sagaert Pascal	ESTLAND Tallinn Cnude Femke	LUXEMBURG Steinsel De Corte Fred	SEYCHELLEN Victoria Delaere Kristof	SLOVAKIË Bratislava Van Laer Lendert
BURKINA FASO Ouagadougou Sergiooris Madeleine	FRANKRIJK Parijs Goezu André Ile De France Boriau Frederik	MEXICO Tlaxcala Cailliau Brecht	SPANJE Alicante / Villajoyosa Ryckaert Dieter Catalonië / Barcelona Wouters Myriam Madrid Dauwe Mieke Tenerife Verhoest Roger Valencia Lesage Kristien	SWITZERLAND Genève Sap Frank Zürich Scheir Petra
CANADA Alberta Gotthold Erwin New Brunswick Bodart Fanny Ontario Focquet Mireille	GAMBIA Bakau Goossens Bart	NIEUW ZEELAND Auckland De Belder Mine Christchurch Rottiers Patrick	SLOVAKIË Bratislava Van Laer Lendert	ZUID-AFRIKA Pretoria Jacobsens Lieve
CHILI Santiago Magnus Annemie	GRIEKENLAND Athene Dirix Theo	NOORWEGEN Kolsas Van Laenen Filip	SURINAME Paramaribo Helderweirt Tom	ZWEDEN Bollnas Van Louwe Luc Stockholm Vanhove Tiny
CHINA Beijing Heynincq Tina Shanghai De Ceuster Alex	GROOT-BRITANNIË Londen Vermynen David Surrey Beckers Brit	OGANDA Kampala Kadaplackal Francis	THAILAND Bangkok Bull Eddy	ZWITSERLAND Genève Sap Frank Zürich Scheir Petra
COLOMBIA Bogota Otten Filip	HONGARIË Boedapest Temmerman Kim	OOSTENRIJK Wenen Leers André	TUNESIË Tunis De Jonghe Solange	
D.R. CONGO Kinshasa Van Cauwenberg Inge	IERLAND Dublin Vanhoucke Jacques	PARAGUAY Capitan Miranda - Itapua Godefroid Conny Asunción Cuppens Arnoud		

COLOFON

VLAMINGEN IN DE WERELD is het driemaandelijkse tijdschrift van de gelijknamige Stichting van Openbaar Nut, de enige belangenvereniging voor Vlamingen die in het buitenland (willen) wonen, leven, werken. **CORRESPONDENTIEADRES & RECLAMEREGIE** Vlamingen in de Wereld, Zenith-gebouw, Koning Albert II laan 37, 1030 Brussel, Tel.: +32 (0)2/201 73 84, info@viw.be, www.viw.be, facebook.com/viwbrussel. **ABONNEMENTEN** 50 euro, dit is het forfait om gebruik te maken van de VIW-dienstverlening. Een lidmaatschap op het tijdschrift zit hier inbegrepen, alsook de toegang tot de ledenpagina's van de website en de diverse voordelen die VIW haar leden biedt. IBAN: BE73 4115 0371 7160, Swiftcode (BIC): KREDBEBB. Met als mededeling 'Ledenpakket VIW'. Betalen via kredietkaart kan uiteraard ook. Raadpleeg hier-voor www.viw.be/nl/lidmaatschap-overzicht. **REALISATIE** Drukkerij Geers Offset nv. **NA ELKE VERZENDING** krijgen wij stevast een aantal exemplaren retour wegens foutief adres. Gelieve het secretariaat van uw gewijzigde adres op de hoogte te brengen a.u.b. **VIW RESPECTEERT DE WET** op de privacy.

VIW is lid van de Unie van de Periodieke Pers.

BESTUURSORGAAN VOORZITTER: STEVEN VAN LAER, **ONDERVOORZITTER:** AN DE MOOR, MICHEL ADRIAENS, FREDERIK BORIAU, THOM BRUYER, AN DESCHEEMAERKER, HILDE CELESTE DE JONGE, THEO DIRIX, PRAKASH GOOSSENS, JOHANNA NEYT, EVA PAREIT
STRUCTURELE SPONSORS DEME, RSZ, EY, Gosselin Group, Ondernemingen Jan De Nul nv, Edufax, BVN, ING, MIVB, Altair Global, Leuven Mindgate, Partenamut

Met de steun van de Vlaamse overheid. De Vlaamse overheid kan niet verantwoordelijk gesteld worden voor de inhoud van de publicaties.

STEVEN VAN LAER
VOORZITTER

Nieuwe wind

De pandemie zorgt voor historisch grote gedragsveranderingen. Onze cultuur en gewoontes beleven een fundamentele shift. Ons sociale leven lijkt soms ontwricht: iets wat onze netwerkorganisatie met wereldwijd actieve vertegenwoordigers uiteraard in het hart raakt. Maar we hielden wel contact en in ons 'werkgebied' is dan ook veel meer sprake van 'physical distancing' in plaats van 'social distancing'.

Onze grootste troef is meteen ook onze grootste uitdaging. Wij tonen dat verbinding werkt. En dat streven we ook post-corona na. Onze missie situeert zich heel hard in de sfeer van vrijwilligers, onze vertegenwoordigers. Zij zijn onze verbinders. Hen zullen wij blijvend steunen zodat ze hun rol optimaal kunnen vervullen.

Als voormalig ondervoorzitter en kersvers voorzitter ben ik tevreden met het parcours dat we met het uittreedende bestuur en de medewerkers hebben afgelegd. Het was een transitieperiode waarin we gestart zijn met een verregaande professionalisering van de werking van onze organisatie en met de wegvoorbereiding voor radicale vernieuwing. Inclusief een nieuw, slank en slagvaardig Bestuursorgaan dat wordt teruggeschroefd naar 11 leden.

Het nieuwe bestuur trekt samen met het team in deze veranderende wereld met veel 'goesting' de kaart van blijvende relevantie en betrokkenheid. We willen echt de brug - in beide richtingen - zijn tussen de Vlamingen in de wereld en het thuisfront, de Vlamingen, de Vlaamse organisaties, bedrijven en de overheid. Wij willen hierbij een breed scala aan initiatieven nemen om zoveel mogelijk Vlamingen te bereiken.

Onze vertegenwoordigers blijven hierbij onze belangrijkste troef: wij versterken daarom in de eerste plaats verder onze vertegenwoordigerswerking. Ook de regionale afgevaardigden van de Vlaamse overheid evenals het nieuwe gefuseerde Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken blijven hierbij belangrijke stakeholders.

We kijken tegelijk naar andere mogelijkheden om onze relevantie voor de Vlamingen buiten Vlaanderen te versterken. Kortom: wij willen nog meer inzetten op samenwerking met andere actoren zoals internationale organisaties en bedrijven, bijvoorbeeld bij het opzetten van webinars over onderwerpen die onze leden aanbelangen.

Wij plannen u in de volgende nummers van dit magazine verder op de hoogte te houden van onze diverse initiatieven.

Ik ben ervan overtuigd dat er op het kruispunt tussen de bedrijfswereld en VIW mooie dingen te gebeuren staan. Onze stichting mag, sterker nog: móet ambitieus zijn.

Om alvast naar uit te kijken: in de komende editie stellen we u het nieuwe Bestuursorgaan voor. Bij wijze van voorsmaakje vindt u de leden daarvan alvast op de pagina hiernaast.

Geboren om de wereld te zien

Een globetrotter kan terugkeren, maar komt nooit echt thuis. Na vijf jaar in Nieuw-Zeeland woont Ines Lotfi (30) opnieuw in België, maar een repat blijft in zijn hart altijd een beetje een expat. Het buitenland lonkt dus alweer. 'Nu Trump verloor, zou ik heel graag in de VS gaan wonen.'

TEKST MATTHIEU VANSTEENKISTE

EEN AANLOOPJE AUSTRALIË

Ze had het altijd al gevoeld. Ze droomde haar toekomst in het Engels. En dus volgde Ines Lotfi haar instinct, toen ze negen jaar geleden afstudeerde. 'Ik was nog altijd maar 21, worstelde al een jaar met een relatiebreuk en wist niet goed wat ik wilde doen met mijn leven. Ik besloot zo ver mogelijk te trekken, en dan kom je al snel bij Australië uit; zeker omdat het vrij eenvoudig was om daarvoor een working holiday visum te pakken te krijgen zodat je er ook mag werken.'

Natuurlijk ging het zoals het altijd gaat. 'Na een maand in Melbourne zat ik al door mijn geld en trok ik met een Nederlandse vriendin naar Adelaide, waar ik werk vond en meteen ook mijn man ontmoette. Na een werkdag sprak hij me aan in het hostel en zelfs al moest ik eerst niets weten van die ler in zijn *cargo pants* en lelijke t-shirt, we belandden dankzij die vriendin toch in hetzelfde huis. We woonden samen voor het tot een relatie kwam.'

'In Adelaide deden we huis-aan-huisverkoop voor een energiebedrijf. Vreselijk. Niettemin: het bracht goed op; ik denk dat ik 500 dollar per week verdiende als basisloon met daarbovenop commissie, dus het leven was wel gemakkelijk. In sommige wijken is de voertaal overigens min of meer Duits, dus als ik dan vertelde dat ik uit België kwam, ging de verkoop goed. Na drie maand had ik dus genoeg om even niet meer te moeten werken en kon ik opnieuw *chillen*.'

EERSTE BELGISCH INTERMEZZO

'Na een klein jaar kreeg ik vanuit België een aanbod om bij Elle te komen werken, waar ik eerder stage had gelopen. Ik keerde terug, terwijl Jason in Australië achterbleef. Later zou hij wel eens komen zien hoe het hier in België was. Na drie weken stond hij hier al.' (lacht)

'De job viel tegen en ook België wrong. Ik had heimwee naar de Australische mentaliteit en ook Jason merkte op dat ik anders was. Ik zat barstensvol stress, moest de banden met mijn familie en vrienden opnieuw aanhalen, ... dat was wennen. Ik was echt nog niet klaar voor de ernst van België. Ik beet even op mijn tanden en verdiende snel geld in een call-center, zodat we opnieuw konden vertrekken.'

VIJF STIELEN, ZES GELUKKEN

'We begonnen opnieuw met een working holiday visa, deze keer in Nieuw-Zeeland. Al snel kwamen reiskriebels opsteken en trokken we richting Zuidoost Azië, de trip die elke 22-jarige wil maken, én nog eens supergoedkoop. Na zes maanden stonden we in Auckland, en zochten we werk.

Terwijl Jason opnieuw het deur-aan-deurverkopen inrolde - 'Dat kon hij goed want leren praten de hele dag door' - viel Ines van de ene job in de andere. Een administratieve functie werd iets in de lokale fitness, en vervolgens dan toch de mediajob waar ze uiteindelijk voor gestudeerd had. 'Ik mocht aan de slag bij Three News, tot mijn grote vreugde bij de sectie *entertainment*. Na een half jaar barstten daar door een buitenechtelijke affaire echter toestanden uit waardoor het hele team op straat stond.'

Een mislukt avontuur bij een nieuw online entertainmentskanaal later bleek werken voor een Amerikaanse website de gezochte droomjob. 'Ik mocht films bespreken, muziek, televisie, ... en zelfs Quentin Tarantino interviewen; het hoogtepunt van mijn professionele leven! Maar ook daar liep het niet zoals voorzien. De eigenaar verkocht dat concept en na een half jaar zat ik opnieuw zonder werk.' Wat volgt is vaudeville. Twee sollici-

"NA DRIE WEKEN STOND JASON AL IN BELGIË."

taties worden tegen elkaar uitgespeeld, de slechtste wordt helaas uitverkoren. 'Het leek een buitenkans maar het werd een ramp. Dag in dag uit moest ik eindredactie doen op artikels over financiën en vastgoed en dat onder intense druk en in een slechte werksfeer.' Drie keer dreigde ze met ontslag, loonsverhogingen en extra voordelen overtuigden telkens even, maar niets veranderde: 'Uiteindelijk ben ik op een dag 'iets uit mijn auto gaan halen', en nooit meer teruggekeerd. Nooit meer gehoord van hen.' (lacht)

'Met hangende pootjes ben ik teruggekeerd naar het andere bedrijf waar ik had gesolliciteerd. Ze mailden me dat ze een *funnel builder* zochten. Ik had géén idee wat dat was, maar: alles zou beter zijn dan die vorige job. De eerste dag vroegen ze me snel even een landing page met click funnels te bouwen. Euh. Met twee Google tabbladen open, 'wat is *landing page*' en 'wat is *click funnel*', ben ik aan de slag gegaan. (lacht) Tegen het einde van de dag hadden ze wat gevraagd was; het bleek geen *rocket science*.' Zo gaat dat in Nieuw-Zeeland, waar "chillen" een tweede natuur is. Ines lacht. 'Het is dubbel, die mentaliteit. 'De eerste twee jaar was die relaxe houding van 'als het vandaag niet lukt, is morgen ook goed' een verademing tegenover de hectiek van België. Al is het leven er superduur, zelfs daar gaat men relax mee om. Als je eens je huur niet kon betalen; volgende week was ook ok. Maar gaandeweg begin je toch weer als Europeaan te denken: (klapt in handen) 'komaan mannen, het mag vooruit gaan'. Dat begon bij mij uiteindelijk toch moeilijk te zitten. Als ik met Kerst terugkwam en ik merkte hoe snel de rij in de supermarkt vooruit kan gaan, bijvoorbeeld.'

TWEDE BELGISCH INTERMEZZO

Na anderhalf jaar kwamen visumproblemen roet in het eten gooien, en besliste het koppel terug te keren naar België.

'Uiteindelijk waren we toch aan het praten over een kind, en onze ouders zouden het ons nooit vergeven als we dat zo ver van hen zouden opvoeden. We kregen de kans om ons eigen digital marketingbedrijfje uit de grond te stampen. Daardoor hoefden we geen werk in België te zoeken, we bleven werken voor Nieuw-Zeeland.'

'Toch was België weer aanpassen. Als je vijf jaar weg bent geweest, vergeet je dat je ouders en zus eigenlijk ook aandacht nodig hebben. Toen we terug waren, hebben we nog twee weken bij mijn ouders gewoond. Dàt was wel iets na jaren onafhankelijkheid. Ik had niet meer thuis geleefd sinds ik achttien was!'

Al snel vonden we een stek rond Brussel, bouwden we ons bedrijfje zo uit dat we nog altijd regelmatig kunnen reizen en kregen we ons kind. Toch mis ik Auckland vaak. Mijn beste vriendin Brooke woont er nog, we videochatten dagelijks. Dan zie ik achter haar de omgeving die me zo vertrouwd is. Als ik werkte zag ik bomen voor me, vanuit mijn appartement: de zee. En ik mis hoe ze praten! Jason en ik maken nog elke dag grappen tegen elkaar in dat accent.'

Grappig genoeg hunker ik ook weer naar die Nieuw-Zeelandse gemoedelijkheid. Zelfs al gaat alles hier veel sneller, nu merk ik ook hoe weinig geduld men hier heeft. Alsof onze dichtbevolktheid zich weerspiegelt in ons gedrag. Ik vreet mezelf op als de UberEats niet binnen

het half uur onderweg is. In Nieuw-Zeeland was het de gewoonste zaak van de wereld dat die twee uur op zich liet wachten. En ik heb het gevoel dat dat met de hele coronacrisis nog erger is geworden. Duwen in de rij: waarom?! Waar ga je heen op een dinsdag om elf uur 's middags dat je mij uit de weg moet duwen? Dat zou je nooit zien in Nieuw-Zeeland.'

In Auckland rijd je tien kilometer en je bent de stad uit op een plek waar je kunt hiken, zwemmen, of wat dan ook, zonder dat je anderen ziet. Een *cabin* huren in de bossen kost bijna geen geld. Het voelt alsof je je in Nieuw-Zeeland veel gemakkelijker kunt isoleren en nadenken over waar je staat in het leven. In België is er veel meer druk, zie je jezelf altijd in context van de rest: al mijn vrienden hebben een huis gekocht, ik kan niet achterblijven; dat soort dingen. Je identiteit hangt hier ook heel hard vast aan je werk. In Nieuw-Zeeland maakt dat niet uit; je bent wie je bent, in je vrije tijd.'

Hoe ze naar het coronabeleid van haar geadopteerde thuisland kijkt is ook meteen duidelijk: 'Jacinta Ardern, de eerste minister, is mijn heldin. Zij heeft de pandemie veel beter aangepakt, maar dat was natuurlijk ook niet zo moeilijk. Nieuw-Zeeland is een eiland, enfin twee, dus je kunt gemakkelijk de grenzen sluiten en de luchthavens in de gaten houden. Ik denk dat ze in totaal zes of acht doden hebben gehad, allemaal in rusthuizen. Maar ook daar hebben ze twee lockdowns gehad, wat me toch wat verbaasde. 32 besmettingen volstond blijkbaar voor strenge maatregelen. Brooke vroeg me toen hoeveel gevallen wij hadden. Ik denk niet dat ik het heb durven zeggen. Wij telden achtduizend doden op dat moment.'

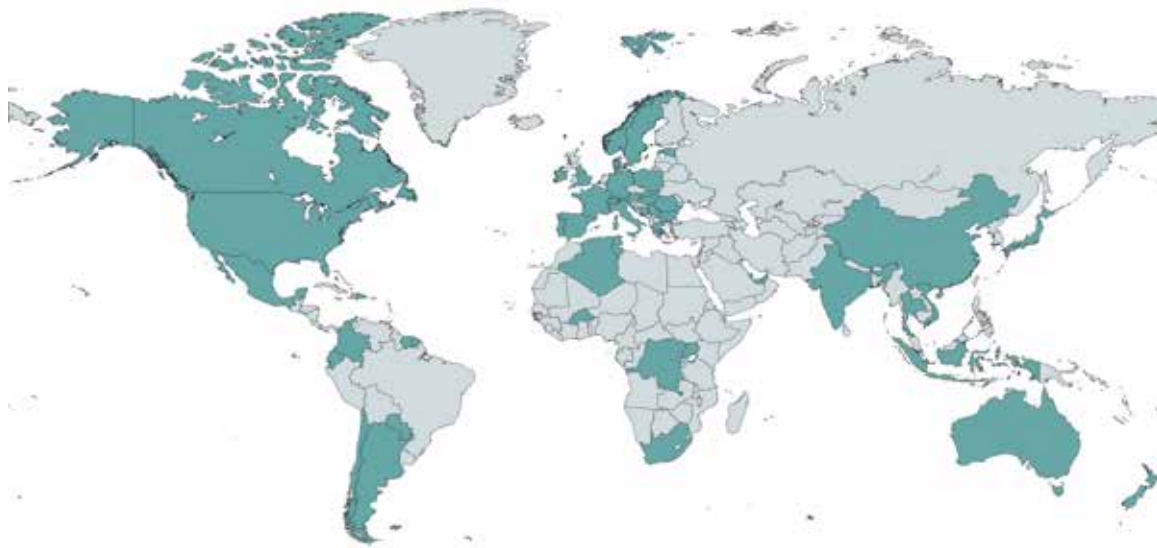
DE WERELD IN

De wereld blijft roepen. Luid, én duidelijk: deze keer wordt het Amerika. 'Daar zijn we ook getrouwd', glimlacht Ines. 'Elke berekening om onze families voor een huwelijksfeest naar Nieuw-Zeeland te halen, of onze Nieuw-Zeelandse vrienden naar Europa, tikte boven de tienduizend euro aan. Jason heeft als ler honderd miljoen familieleden, waar ik moeder, vader en zus heb. We besloten dan maar om het budget dat we in gedachten hadden in te zetten voor een reis waarop we trouwden: Las Vegas, ingezegend door een echte Elvis en gevolgd door een huwelijksreis van LA naar Nevada, Utah, Arizona, Illinois, en zo via de zuidelijke straten tot in New York.'

'We zijn er verliefd geworden op Santa Monica; dat zou het wel eens kunnen worden. De laatste maanden hebben we de verkiezingen dan ook met spanning gevolgd, want onze Amerikaanse vrienden raadden ons af te verhuizen als Trump werd herverkozen. Dan zouden zij immers naar Nieuw-Zeeland verhuizen, zo planden ze. (lacht) Dat was voor ons ook een optie, maar in alle eerlijkheid: ik denk niet dat het er nog van komt, want dat is echt wel héél ver met een kindje. Ik wil terug naar het buitenland. Daarom hebben we ons bedrijfje opgericht, net omdat we dit werk van overal kunnen doen, zodat we in staat zijn te reizen. We hebben zelfs al Zuid-Frankrijk overwogen, want ik wil geen parking zien als ik 's ochtends de gordijnen opentrek. Ik wil bergen, of zee.' 🌍

Vlamingen in de Wereld

JAAROVERZICHT 2020

In 2020 verwelkomden we
6 NIEUWE
VERTEGENWOORDIGERS

Momenteel tellen we **83**
VERTEGENWOORDIGERS IN
49 LANDEN

We kregen
329
DIENSTVERLENINGSVRAGEN
gemiddeld 29 per maand

We organiseerden
4
EVENEMENTEN
die werden bijgewoond door in totaal
550
MENSEN

TOP 10
LANDEN
waar het meest vragen over komen

1. USA
2. België (terugkeren)
3. Canada
4. Portugal
5. Frankrijk
6. Spanje
7. Australië
8. Duitsland
9. Verenigd Koninkrijk
10. Nederland

Netwerkevent i.s.m. VUB
Zomerkamp voor expatkinderen in Gent
Zomerevenement vertegenwoordigers (digitaal)
HR-congres (digitaal)
Webinar "internationaal verhuizen" (digitaal)

Naast algemene infovragen over hoe je emigreert,
gingen de meeste vragen over

1. PRAKTISCHE ZAKEN
2. CONSULAIRE AANGELEGENHEDEN
3. BELASTINGEN

We kregen in 2020 een
50-TAL
PERSVRAGEN

GEEN GROTE VERRASSING:
10%
van de vragen dit jaar was
CORONAGERELATEERD

ANTWERPSE HANDJES BIJ DE KOFFIE IN WASHINGTON

Timon Michiels is net 23 geworden, maar heeft er al een internationale kookcarrière opzitten. Zijn meest recente buitenlandervaring deed hij op als chef bij de Belgische ambassade in Washington; een jaar dat hem veel heeft bijgebracht.

TEKST ANNE CRUYT

LAATBLOEIER

“In tegenstelling tot de meeste chefs heb ik me pas na het middelbaar toegelegd op koken. In de hotelschool Ter Duinen specialiseerde ik me na een voorbereidingsjaar in restaurant & keuken. Bij die opleiding horen veel stages en kansen voor buitenlandse ervaringen; zo ging ik na een passage bij het Hof Van Cleve nog een jaar bijstuderen in Lausanne en was ik van plan daarna naar Singapore te trekken. Tot ik telefoon kreeg van de Belgische ambassadeur, of ik zin had om in Washington te komen werken.

Ik ben zeer dankbaar dat ik toen, op mijn 21ste, die kans heb gekregen en dat ze niet gekozen hebben voor een oudere chef. De butler die samen met mij startte was nog maar 19 geworden. We zijn allebei enorm gegroeid in dat jaar, het is niet vanzelfsprekend zo'n functie te krijgen op die leeftijd.”

VAN INTENS NAAR WINDSTIL

“Een jaar is lang maar ook heel kort. Het was een jaar waarin ik enorm veel meegemaakt heb, dat tegelijk is voorbijgevlogen. Je kan het eigenlijk opdelen in twee helften; de eerste zes maanden was het “vollenbak”, hadden we toppolitici over de vloer, werkten we samen met Belgische bedrijven zoals Brussels Airlines, Neuhaus en de Deliriumbrouwerij, en waren er tal van evenementen waar mondjes gevoed werden.

Daarna legde corona plots het leven lam en veranderde mijn taakomschrijving. In de tweede helft vielen alle evenementen weg en werd het een veel intiemere samenwerking. Alles werd kleinschaliger en persoonlijker. Af en toe was er een lunch met één diplomaat in plaats van de groepen die we eerder gewend waren. Doordat de butler en ik op de residentie van de ambassadeur woonden, hebben we die lockdownperiode met ons vier meegemaakt. De ambassadeur en zijn vrouw werden veel meer dan onze werkgevers; we gingen regelmatig samen wandelen of bezochten het lege Washington. Dat schept toch een speciale band, waar anders minder tijd voor zou zijn. Wanneer slecht nieuws kwam van het thuisfront, waren we er om elkaar op te vangen – heel warm en familiaal was dat.”

EVENEMENTEN EN FILMPLOEGEN

“Denk maar niet dat de ambassadeur en zijn vrouw rijkelijk dineren, integendeel. Ze houden van eenvoud en hebben een hart voor de Italiaanse keuken. Ik zorg-

de voor lunch en diner en deed daarnaast ook de catering voor evenementen. Dat ging van een kleine zakenlunch tot een avondreceptie tot grote feesten met 400 gasten. Het leukste vond ik het Sinterklaasfeest: dat werd samen met Vlamingen in de Wereld op de residentie van de ambassadeur georganiseerd en had 150 gasten, waaronder natuurlijk veel kinderen en de goedheilig man zelf. Omdat het niet mogelijk was chocolade sinterklaasmannetjes over te vliegen, heb ik toen de speculaaskruiden en speciale mallen besteld. Honderden speculaassinten hebben we toen gebakken (lacht).

Bij grote evenementen helpen de chefs van verschillende ambassades elkaar. Het is een klein wereldje, een soort netwerk dat komt bijspringen wanneer nodig. Zelf heb ik bijvoorbeeld meegewerkt op evenementen van Qatar, Zwitserland, Noorwegen en Denemarken. Zeer interessant te zien hoe de job verschillend wordt ingevuld per ambassade; de met goud besprenkelde gerechten van Qatar zal je bijvoorbeeld niet terugvinden bij de Europeanen. De ambassadeurs kwamen steevast kennismaken in de keuken, vriendelijk en dankbaar voor de hulp. Je merkt het verschil in culturen; terwijl de Belgen klassiekere diplomaten zijn, gaat het er veel losser aan toe bij de Scandinavische landen. Maar ook andere ervaringen kon ik meepikken: zo nam ik deel aan de "Embassy Chef Challenge", een soort kookwedstrijd tussen verschillende ambassadechefs in Washington waar een tv-programma van wordt gemaakt. Ook de filmploegen van Corps Diplomatique en De Ambassade zijn gepasseerd. Het lijkt soms veraf voor mensen, wat er in ambassades gebeurt. Daarom is het leuk om te tonen hoe hard er wordt gewerkt voor ons land en dat er bijvoorbeeld ook hele strikte budgetten zijn. Zo'n opnames zijn een goede manier om de kloof te verkleinen."

VERSCHILLENDE CULTUREN

"We merkten al snel hoe we ons menu en werkwijze best aanpasten naar gelang de nationaliteit van onze gasten. Amerikanen zijn stipt op tijd en staan na anderhalf uur terug buiten – soms hadden we zelfs een lunch van amper drie kwartier. Terwijl Europeanen veel langer blijven hangen. Als een lunch met acht Europese ambassadeurs echt gezellig is, blijven die nog een namiddag natafelen. Er waren ook heel wat evenementen voor het Belgische publiek: Sinterklaas, nieuwjaarsreceptie, Koningsdag, ... Dat zijn momenten bij uitstek om op en top Belgisch te koken. Sommigen wonen al heel lang in de VS, dan eten ze wel eens graag stoofvlees of waterzooi op de Belgische ambassade. Je wilt niet weten hoeveel wafels ik heb gebakken en hoeveel puntzakken frietjes gevuld (lacht). Het zijn de klassiekers, met aandacht voor de Belgische producten: Tiense suiker voor de Luikse wafels, peperkoek en Tierentynmosterd. Bij de koffie lagen Antwerpse handjes; ik heb van de Belgische Bakkersfederatie het recept en de juiste vormen toegestuurd gekregen om het correct te serveren aan de andere kant van de wereld. Vergeet niet: België en Frankrijk staan bekend voor hun culinaire niveau, de verwachtingen zijn daarom hooggespannen. De Belgische keuken is een belangrijk onderdeel van onze publieksdiplomatie."

BELGEN IN WASHINGTON

Hoewel Washington een komen en gaan van internationale werknemers is, vinden de Belgen elkaar toch snel. Ze werken voor diplomatieke instellingen, de Wereldbank of mediabedrijven, of lopen stage bij één van de talrijke interessante werkgevers. "Ik leerde zo Greet De Keyser (tv-correspondent) en haar man Bart Vandaele (horecauitbater) goed kennen en vierde met hen Thanksgiving. Zij voelden echt als familie, we kwamen er bijna wekelijks over de vloer en werden met open armen ontvangen. Terwijl Greet in de vroege ochtend in haar tv-studio opnam, zat ik met Bart in de tuin nog een laatste fles wijn te ontkurken. Belgen in Washington steunen elkaar ook, ik heb zelf veel hulp gehad toen ik mijn weg zocht in het begin."

TOEKOMST

Intussen zit het avontuur erop en heeft Timon een appartement gekocht in Melle. Hij startte zijn eigen cateringbedrijf, altijd trouw aan zijn persoonlijke stijl: goede ingrediënten, koken op basis van je product, juist geserveerde kwaliteit. 🍷

Meer info: www.timonmichiels.be

8 TOT 12 JAAR:
TAALKAMP NEDERLANDS
2 TOT 6 AUGUSTUS 2021

BEN JE TUSSEN 8 EN 12 JAAR OUD?

Dan kan je inschrijven voor een **taalkamp Nederlands van Vlamingen in de Wereld** (2-6 augustus 2021) georganiseerd door Roeland vzw.

Op het programma: **taalworkshops, creatieve workshops, sport en spel, zingen, bezoek aan Gent en de Blaarmeersen,**

...

Locatie: Nieuwen Bosch is een groen eilandje in het centrum van Gent. De deelnemers logeren er in alle rust en toch vlakbij het bruisende stadsleven van de Arteveldestad, die internationaal bekend staat voor haar rijke verleden en culturele bezienswaardigheden. Het mooie domein beschikt over sportvelden (basketbal, tennis, volleybal) en twee gymzalen. De deelnemers logeren in individuele kamers.

Prijs: € 499 = vroegboekprijs (normale prijs € 525)

We kregen talloze leuke reacties en positieve evaluaties na het zomerkamp vorig jaar!

Ze hebben absoluut meer Nederlands geleerd. Ik merk dat Anna nu meer probeert en meer zelfvertrouwen heeft om te spreken. Zeker voor herhaling vatbaar!

Deborah, mama van Tristan en Anna

Na 5 dagen Nederlands oefenen met hun leeftijdsgenootjes, kwamen veel kinderen thuis met minder schrik om zelf Nederlands te spreken.

Elliot vertelde ons dat hij zijn Zweedse klas wil meenemen naar Gent om rond te leiden. "Het is niet erg dat zij geen Nederlands spreken want ik kan wel voor de groep spreken nu."

Raf, papa van Elliot en Lovisa

REDENEN OM SNEL IN TE SCHRIJVEN

- Net zoals vorig jaar bieden we een terugbetalingsgarantie. Kan je omwille van reisbeperkingen toch niet reizen deze zomer? Dan betalen we je inschrijfgeld volledig terug!
- Dit jaar is de groep beperkt tot 30 kinderen. Wacht dus niet te lang met inschrijven, want plaatsen raken snel gevuld!
- Dit intensieve taalbad help expatkinderen op korte tijd een grote vooruitgang te boeken. Er wordt gewerkt met verschillende leermethodes, die spelenderwijs worden aangebracht.
- Momenteel kan je nog instappen aan de vroegboekprijs van € 499.

Meer info en inschrijven:

www.viiv.be/nl/viiv-taalkamp-nederlands

SCHRIJF JE SNEL IN!

Klaar voor uw nieuw avontuur in het buitenland?

ING maakt uw leven als expat eenvoudiger door u te helpen bij het regelen van uw financiële zaken hier en in het buitenland. Ga naar [ing.be/expats](https://www.ing.be/expats)

PAARDRIJDEN

Als expatkind je passie achterna

8 jaar was ze, toen ze aan de hand van haar mama het vliegtuig naar India nam. Papa ging in het buitenland werken en zelfs de juf op school geloofde niet dat ze zo ver weg zou verhuizen. De start van een avontuur, een nieuwe taal en een nieuwe cultuur. Sarah vertelt samen met mama Ilse over verhuizen naar het buitenland, een kind opvoeden aan de andere kant van de wereld, en vooral: hoe Sarah haar liefde en talent voor paardrijden ontdekte.

TEKST ANNE CRUYT

PAARDRIJDEN IN PUNE

“Op mijn eerste schooldag sprak ik nog geen Engels, ik werd meteen in het diepe gegoooid. Op de internationale school spreken ze veel talen, maar geen Nederlands. Maar alles ging zeer vlot, mijn talenkennis ging met sprongen vooruit en ik maakte snel vrienden.”

Ilse: “We woonden in Pune, naar Indische normen een kleine stad. Naar onze normen een gigantische stad, waar overal en altijd mensen zijn en het moeilijk is rust en groen te vinden tussen alle vervuiling. Omdat Sarah al voor vertrek vertelde dat ze wilde paardrijden, hebben we kort na aankomst gezocht naar een manège waar ze kon starten.”

Sarah: “Mijn ouders hadden gehoopt dat mijn typische meisjesdroom om paard te rijden zou verdwijnen, maar die werd alleen maar sterker. In India kon ik hen overtuigen, net omdat het één van de weinige activiteiten in de natuur is en omdat de kosten die erbij komen kijken een stuk lager liggen dan in België.”

“Na 12 lessen begon ik al redelijk goed te rijden en schreef ik me in voor verschillende kampen om sneller bij te leren. Het voelde daar echt als een thuis voor mij, ook al was ik de enige buitenlander op het kamp. Het is ook waar ik heb leren springen, het was de start van mijn professionele paardrijcarrière. Op mijn elfde won ik goud in een nationaal kampioenschap.”

ONAFHANKELIJK EXPATKIND

Ondertussen is Sarah 16 en woont het gezin in een voorstad van Parijs. In februari van vorig jaar vertrok Sarah opnieuw naar India om deel te nemen aan een grote wedstrijd. Helemaal alleen het vliegtuig op. Ilse: “We hadden er eigenlijk niet bij stilgestaan tot andere ouders er ons over aanspraken, dat het blijkbaar niet zo evident is om een 15-jarige alleen te laten reizen. Wij hadden er nochtans alle vertrouwen in. Als expat “kweek” je heel onafhankelijke kinderen. In het buitenland heb je geen vangnet, hun grootouders zijn ver weg. Je kinderen moeten al vrij snel heel zelfstandig zijn. Sarah heeft daar geen probleem mee, als mama ben ik daar trots op.”

Sarah: “Het is ook niet zo dat ik naar het onbekende reisde. Op de luchthaven van Mumbai stonden mijn vrienden me op te wachten.” Ilse: “De mensen van de manège zijn intussen dichte vrienden geworden. We horen haar Indische trainer bijna dagelijks, die volgt Sarah via onze vele whatsappberichtjes en -filmpjes. “His little champion” noemt hij haar. Hij waardeert het enorm dat we destijds voor hem kozen, een Indische trainer, en niet de Britse collega waar alle andere buitenlandse ouders voor kozen. Maar ik vond dat hij een veel betere stijl van trainen had en het heeft zijn vruchten afgeworpen. Maar het gaat ook verder dan professionele kennis, we hebben een heel goede band ontwikkeld en ik weet dat hij Sarah altijd goed zal opvangen. Toen Sarah na een training betrokken was in een auto-ongeval, is hij haar gaan zoeken langs de snelweg en heeft hij haar thuisgebracht.”

De paardenwereld in India is een mannenwereld, in tegenstelling tot de dressuurcultuur in Frankrijk die meer meisjes aantrekt. Sarah: “Ook het systeem van paarden leasen in

India is heel handig. Dat is in Frankrijk helaas anders, hier moet je paarden echt kopen en ik betaal mijn paardensport zelf. Al mijn vrije tijd gaat naar trainen, verzorgen en werken om alles te kunnen betalen. Toen ik mijn eerste paard wilde kopen, heb ik mijn ouders met een powerpointpresentatie overtuigd dat ik het van mijn spaargeld kon betalen, het op lange termijn goedkoper was dan lessen te volgen op een paard van de manège en dat ik de tijd kon vrijmaken om ervoor te zorgen.”

Ilse: “Ik vind dat expatkinderen al heel veel voordelen hebben. De internationale scholen, het vele reizen. Daarom vind ik het als ouder wel belangrijk dat mijn dochter niet zomaar alles krijgt wat ze vraagt. Als je iets wil, moet je ervoor werken – dat is een waarde die ik haar wil meegeven.”

INTERNATIONAAL OPGROEIEN

Sarah heeft intussen vrienden van over de hele wereld, Ilse is overtuigd van de meerwaarde van een internationale school. “Ze is er heel openminded door geworden. Op een internationale school vind je alle religies, culturen en achtergronden, dat zorgt voor een ruimere blik. Als bij ons aan tafel verhitte discussies gebeuren, is zij degene die voor net dat tikkeltje meer nuance zorgt. Ook haar talenkennis is indrukwekkend, ze is quasi tweetalig in het Nederlands en Engels en sinds we in Parijs wonen is ook haar Frans fel verbeterd.”

Ze volgt een IB-traject (International Baccalauréat) waarbij ze zelf haar vakken kan kiezen met het oog op hogere studies. Ook op school staat alles in het teken van paarden, want ze bereidt zich nu al voor op een carrière als dierenarts. “Gelukkig ben ik goed in wetenschappen, want mijn hoofdvakken zijn nu chemie, biologie en geschiedenis.” Het plan? Na haar afstuderen richting Gent om studies diergeneeskunde aan te vatten. Gelukkig is Gent vanuit Parijs een stuk dichterbij dan vanuit Pune, want ze neemt haar drie paarden mee richting België.

Ilse: “Ook die periode aan de universiteit zal opnieuw meer zelfstandigheid van haar vergen dan van haar medestudenten, die doordeweeks op kot zitten en in het weekend naar huis gaan. Voor haar zal dat niet het geval zijn, want haar ouders verhuizen naar een andere locatie voor een nieuwe opdracht. Ze zal onafhankelijk haar plan moeten trekken. Ik heb er alle vertrouwen in hoor. We zullen regelmatig de diepvries eens komen vullen (lacht).”

EEN MOOI CARRIÈRE IN HET VERSCHIJT

De grote droom? “Misschien ooit de Olympische Spelen, maar dat zal nog heel hard werken worden. Mijn overgrootvader heeft zilver behaald in het wielrennen, op de Spelen van 1928. Het zou mooi zijn mocht de geschiedenis zich herhalen in onze familie.”

Ze timmert hard aan de weg. Minstens twee uur per dag: eten geven, hooi verversen, verzorgen, rijden, zelf trainen en werken om alles te betalen. Vorige zomer mocht ze op stage bij de prestigieuze familie Philippaerts en heeft er een mooi parcours afgelegd. Nicola Philippaerts trainde haar en gaf aan het einde een hoop richtlijnen mee om verder zelfstandig op te werken. Ze mag binnenkort terug om haar resultaten te tonen.

Al is het nu moeilijk om 100% te gaan voor de droom; ook hier komt corona roet in het eten strooien. De competitie ligt stil en tijdens de harde Franse lockdown moest Sarah haar paarden 6 weken missen. Haar lievelingspaard Quovadis hield er een depressie en maagzweer aan over. “De revalidatie vroeg tijd, maar ook terug in mijn ritme komen was niet evident. Ik probeer zo lang het mogelijk is, de verloren tijd in te halen.”

THUISKOMEN IN CARCASSONE

Rudie en Bie Delanghe komen graag en gemakkelijk elders thuis. Na enkele jaren vaste grond onder de voeten, roept steeds onvermijdelijk het onbekende. Ze wachten niet op kansen die toevallig op hun weg komen, maar creëren ze gewoon zelf. Het bracht hen eerder in Wales en intussen al voor een derde keer in Frankrijk. Tussendoor bleek de Mechelse of Antwerpse heimat steeds weer de springplank voor een nieuw avontuur. Waar veel mensen schrik hebben voor het onbekende, zien Rudie en Bie eerst de mogelijkheden, pas later de eventuele obstakels.

TEKST KOEN VAN DER SCHAEGBE

Leren door te doen, te experimenteren, met meer of minder succes en iets nieuws aanpakken. Opstaan na het vallen, het stof afkloppen en weer doorgaan: zo is het in zijn vak als keramist, zo is het in hun leven. Rudie en Bie Delanghe zijn doorbijters en positivo's. Keramiek

is de rode draad in hun leven. 'Rudie leerde de Vlaming draaien' liet ik me vertellen. En inderdaad, als je nagaat wie hij het vak leerde, dan klinkt dat niet eens overdreven. 's Lands beste keramiekleerkrachten blijven zich bij hem perfectioneren en zijn 's zomers kind aan huis in Fajac-en-Val.

GROOT GEZIN

Daar, op een steenworp van de Catharenstad Carcassonne, in Zuid-Frankrijk, vond het koppel na heel wat omzwervingen voorlopig rust. Rudie en Bie wonen er met hun drie volwassen dochters, partners en kleinkinderen op een mooi domein. De pater familias leeft er voor zijn vak en zijn gezin, zijn clan. Als ervaren keramist staat Rudie bekend om zijn grotere vormen, gebakken volgens de raku-stooktechniek. Van april tot oktober is het een Vlaamse keramiekenclave. Hij geeft er draaiworkshops, zij is gastvrouw van dienst. Internationaal verhuizen deden ze altijd met kinderen. Frankrijk was van bij aanvang een droom, Wales een tussenstation.

Ze woonden en werkten in Wales en Frankrijk. Ze keerden terug naar België en vertrokken opnieuw richting zuiden. Rudie: "Als keramist kon ik mij altijd vrij vestigen. Voor Bie was het anders. Destijds kon ze als kleuteronderwijzeres in Engeland geen lesgeven zonder nieuw diploma. Hetzelfde gold trouwens voor Frankrijk." Ze vertrokken met twee kinderen, een derde werd geboren in Wales. Om een verblijfs- en werkvergunning te krijgen, huwden ze eerst nog snel.

De raku-stooktechniek geeft een bijzonder resultaat, waarbij het glazuur barsten vertoont. Elk ontwerp wordt hierdoor uniek, want je hebt amper controle op dit craquelé-effect.

ATELIERLEIDER

Dat Rudie keramist zou worden, stond in de sterren geschreven. Maar van een leien dakje liep dat niet. Nadat hij eerst zijn studies afbrak, meerdere jobs op enkele jaren tijd uitoefende, hervatte hij met succes zijn keramiekopleiding. Zijn kleidroom kon realiteit worden. Rudie: "In die tijd werden buitenlandse jobs nog afgeroepen op de radio. Een bevriende keramiste hoorde dat ze een atelierleider-pottenbakker zochten in het Noord-Ierse Belfast. Dat interesseerde me wel, ook al bleek het uiteindelijk Wales te zijn." Rudie: "In januari 1985 verhuisden we. We zouden in een maisonette gaan wonen, in de foutieve veronderstelling dat dit een alleenstaand huis was. Dat viel behoorlijk tegen. We kwamen in een sociaal woonblok terecht. Bie: "Het regende, het was er grijs en in de keuken stond een meter waarin je muntstukken moest steken, voor gas en elektriciteit." Rudie: "Na een maand wist ik dat het niets zou worden met de firma waarvoor ik werkte. Maar we wilden niet terug. We smeten ons in het avontuur. We vonden een afgelegen cottage en ik startte als zelfstandige."

KLEIDROOM

Bie: "Financieel was het aanvankelijk zwaar, maar de zorgen ebden weg. Eigen aan het Britse systeem kregen de kinderen gratis warme schoolmaaltijden en ik trok zelfs een soort kinderbijslag. We huurden goedkoop van een schapenboer, die op zijn beurt een gigantische boerderij pachtte van een graaf. Slechts tien pond per week betaalden we." Rudie: "Het moeilijkste was een cliënteel opbouwen. Na verloop van tijd liep de verkoop goed. Groot-Brittannië was voor keramisten een behoorlijke afzetmarkt. Daarin je weg zoeken vraagt wel wat tijd. We leverden uiteindelijk aan de Conran Shop, waar onze raku-schalen gretig afzet vonden. We hadden een gevuld orderboek voor een half jaar ver."

Bie: "Op zeker moment probeerden we de cottage te kopen. Mocht dat gelukt zijn, dan waren we er misschien nog. Dat zijn zo van die toevalligheden. Frankrijk was echter van meet af aan onze grote droom. Tijdens de vijf jaar in Wales kenden we er slechts één mooie zomer." **Rudie:** "Je loopt er het hele jaar rond in laarzen. We dachten dit net zo goed vanuit Frankrijk te kunnen doen. Frankrijk was onze droom." Ze werden dus niet voorgoed eilandbewoners, net zoals niets definitief bleek in hun leven.

GOLFOORLOG

Terug naar het vasteland dus. Niet naar België, wel naar Frankrijk, voor een eerste keer. Rudie: "We verhuisden naar Castres in de Tarn. Ik reisde nog frequent voor beurzen en de vele Engels galerijen waaraan ik leverde. Tot de Golfoorlog begon, met als indirect gevolg een gigantische Britse huizen crisis. De hele markt stortte in. Op drie maanden tijd was ik al mijn klanten kwijt. Hoewel keramiek groot was in Engeland, bleef het uiteraard een luxeproduct. De Franse markt bleek veel minder matuur dan de Britse. Maar we woonden er wel graag."

Rudie: "Met realistisch optimisme kom je ver. We gaven het kans en probeerden het anderhalf jaar. Toen verkochten we het huis en gingen terug naar België." Bie: "Ik ben gaan lesgeven, we openden een galerij en kochten een bouwval in Borgerhout. Die hebben we in ere hersteld en verkocht om opnieuw de sprong naar Frankrijk te wagen. Zo werd verandering een constante in ons leven. Al onze keuzes waren positieve keuzes."

FAJAC-EN-VAL

Bie: "Plannen maken vinden wij geweldig. Als je dan de middelen hebt, dan kan het snel gaan. Opnieuw Frankrijk, Arques deze keer. We bleven zes jaar. Het kantelmoment was toen mijn loopbaanonderbreking afliep." Rudie: "Ik gaf er al die tijd workshops, maar we zaten te krap in ruimte om ze goed te organiseren. Die ervaring hielp ons te komen waar we nu staan: onze privacy is belangrijk, ook al ontvangen we graag gasten. We hadden nood aan gîtes. Dus opnieuw naar België, om alles op een rijtje zetten. Vrij snel kochten we opnieuw een stuk grond in Frankrijk. Niet om te wonen, wel om te bouwen. Zeven jaar lang werd er elke vakantie aan gewerkt. Eens klaar, verkochten we het. Opnieuw creëerden we financiële speelruimte."

Eens ze springen, wordt niet achteromgekeken. Dit avontuur toont de sterkte en het gezamenlijke kompas van Rudie en Bie als koppel. Het omzwerven zit hen duidelijk in de genen. Zelfs als volwassenen blijven de kinderen volgen. Naar voorlopig de laatste bestemming, Fajac-en-Val. Rudie: "En dat heeft ook een logistiek voordeel. In plaats van ieder een kleiner huis te kopen, kochten we een domein. In het zuiden van Frankrijk heb je dan voor relatief weinig geld een huis voor de kinderen en de kleinkinderen. In België zou dat onmogelijk zijn met hetzelfde budget." "Ik vind het fantastisch om hier met de kinderen en de kleinkinderen te zijn. Maar het is wel hun leven. Het is niet dat wij hun leven willen bepalen of zij het onze", besluit Bie.

SOCIÉTÉ CIVILE IMMOBILIÈRE

Rudie, Bie, dochters en partners richtten een *Société Civile Immobilière* op. Deze unieke Franse formule laat toe om gezamenlijk, met twee of meer personen, een huis te kopen. Deze 'bedrijfsvorm' is uitsluitend voor het beheer van onroerend goed en eigenlijk vooral geschikt als er meerdere eigenaren zijn. Je kan dit dus als gezin, maar ook als vriendengroep doen. Door deze constructie wordt het lenen gemakkelijker dan mocht men het afzonderlijk doen. Wie in het buitenland woont, weet het: vanzelfsprekend is het niet om te lenen. In België kan je bijvoorbeeld niet lenen voor een hypotheek in Frankrijk. Omdat de drie dochters van Rudie en Bie in Frankrijk werken, bleek dit dus wel een geschikte formule.

BAKSTEEN BLIJFT IN BELGISCHE MAAG, RUITEN HEILIG HUISJE GESPAARD

Op 12 november werd België voor een tweede maal veroordeeld door het Europees Hof van Justitie wegens de ongelijke fiscale behandeling van huurinkomsten van binnenlands en buitenlands vastgoed. Gezien er een andere belastinggrondslag wordt gehanteerd, is er volgens het Europees Hof sprake van een schending van het vrij verkeer van kapitaal. Belgen die een appartement aan de Spaanse Costa Blanca verhuren, worden immers belast op basis van hun werkelijke huurinkomsten, terwijl landgenoten die een gelijkaardig appartement verhuren aan de Belgische kust slechts belast worden op een fictief kadastraal inkomen (hierna 'KI') gebaseerd op de huurwaarden van 1975.

TEKST LENNERT DE VLIAGER EN SOPHIE BLIECK (EY TAX CONSULTANTS BV)

TWEE OPLOSSINGEN

Gelet op de stevige boete en dwangsommen die aan de veroordeling werden gekoppeld, lag de bal vervolgens in het kamp van de nieuwbakken Minister van Financiën. Kortweg kunnen er twee wegen worden bewandeld om de bestaande ongelijkheid weg te werken. Enerzijds kan men ervoor opteren om ook de verhuur van binnenlands vastgoed te belasten op grond van de werkelijke huurinkomsten. Anderzijds zou ook het belasten van buitenlandse huurinkomsten op basis van een fictief (kadastraal) inkomen soelaas kunnen bieden.

De eerste optie zou evenwel, behoudens compenserende fiscale maatregelen, leiden tot een aanzienlijke belastingverhoging. Het KI - hoewel jaarlijks geïndexeerd - ligt immers beduidend lager dan de reële huurinkomsten van een onroerend goed. Het Rekenhof uitte hierover reeds kritiek in 2006 en 2013. Het opperde terecht dat de jaarlijkse indexatie en de herschatting van het KI bij ingrijpende wijzigingen van een onroerend goed geen garantie bieden dat het KI ook daadwerkelijk overeenstemt met het gemiddeld netto-inkomen van één jaar. Het resultaat

van deze discrepantie is een fiscale regeling die de voeling met de economische realiteit bijster is.

Bovendien dient ook vanuit een zuiver juridisch oogpunt te worden opgemerkt dat de huidige regeling wringt met de hoeksteen waarop het fiscaal recht is gebouwd, namelijk het legaliteitsbeginsel. De belastinggrondslag is immers een essentieel bestanddeel van een belasting waarvan de Grondwet vereist dat het door de wetgevende macht wordt geregeld. In het Wetboek van de inkomstenbelastingen wordt dit echter integraal overgelaten aan de administratie waardoor de grondslag in de praktijk wordt vastgesteld door de uitvoerende macht.

AANPASSING BUITENLANDS VASTGOED

Recent liet minister Van Peteghem in het federaal parlement verstaan dat er geen belasting op werkelijke huurinkomsten van binnenlandse onroerende goederen zal worden ingevoerd. Vervolgens bleek uit een in de pers gelekt wetsontwerp dat aan de veroordeling van het Hof van Justitie zal worden geredigeerd door middel van een aanpassing van de belastinggrondslag voor huurinkomsten van buitenlands vastgoed. Daarbij zal het principe van het binnenlandse fictieve kadastraal inkomen worden getransponeerd naar de belasting op inkomen van buitenlands vastgoed. Concreet zullen Belgische verhuurders een vragenlijst toegestuurd krijgen waarbij ze door middel van een verklaring op erewoord informatie moeten verschaffen over de voornaamste kenmerken van hun buitenlandse onroerende goederen.

Door te kiezen voor deze tweede optie lijkt de minister voor de weg van de minste weerstand te kiezen. Het valt dan ook te betreuren dat men geen gebruik maakt van deze Europese wake-up call om de bestaande Belgische huurfiscaliteit grondig te herbekijken. Hoewel een 'platte' belastingverhoging uiteraard niet wenselijk is, mag men

de juridische en economische tekortkomingen van het huidige systeem niet zomaar negeren.

Deze tekortkomingen kunnen evenwel in beide scenario's worden aangepakt. Een doordachte belasting op werkelijke huurinkomsten hoeft niet louter een onderdeel te zijn van de weg richting een eerlijkere fiscaliteit. Tegelijk kan het ook dienen als instrument ter verwezenlijking van andere objectieven, zoals bijvoorbeeld het stimuleren van de renovatie van oudere gebouwen door middel van een werkelijke kostenaf trek. Ook in het Belgisch energiebeleid zou dit een rol kunnen spelen, bijvoorbeeld door het toelaten van een kostenaf trek van meer dan honderd procent voor uitgaven die de EPC-waarde van een woning doen dalen.

HERVORMING NODIG

Zelfs indien men de belasting op basis van het KI wenst te behouden, dringt een grondige hervorming zich op om de bestaande tekortkomingen te elimineren. Men zou er immers voor kunnen opteren om het KI te (her) definiëren aan de hand van een aantal objectieve parameters die in verhouding staan met de economische realiteit anno 2020. Alleen op die manier kan het KI volwaardig dienen als belastinggrondslag voor huurinkomsten van zowel binnenlands als buitenlands vastgoed. De wettelijke verankering van deze parameters zou daarbij

ook tegemoet komen aan de huidige issues met het fiscaal legaliteitsbeginsel.

In het huidige wetsontwerp zal het buitenlands KI echter op dezelfde wijze worden berekend als de manier waarop dit vandaag gebeurt voor het KI van Belgisch vastgoed (ook al is dit nog steeds anno 1975). Bijgevolg wordt niet enkel nagelaten om de economische en juridische problemen van het huidige systeem voor de belasting op huurinkomsten van binnenlands vastgoed aan te pakken, maar worden deze tekortkomingen daarenboven ook nog eens overgeplaat naar een regeling die daar op heden van gespaard bleef. Bovendien geeft het wetsontwerp aanleiding tot een meer dan aanzienlijke verhoging van de werklust van de fiscale administratie gezien circa 150.000 vragenlijsten zullen moeten worden verstuurd en vervolgens verwerkt. Tot slot dienen er ook vraagtekens te worden geplaatst bij de fraudegevoeligheid van de nieuwe regeling. Een verklaring op erewoord zonder effectieve controles (d.i. wat er op heden gecommuniceerd werd) lijkt potentiële fraudeurs immers weinig angst in te zullen boezemen. Eenvoudig gesteld leek de veroordeling door het Hof van Justitie een bedreiging te vormen voor een jarenlang heilig huisje in de Belgische fiscaliteit, namelijk de belasting van huurinkomsten op basis van een fictief kadastraal inkomen in plaats van een belasting op grond van de werkelijke huurinkomsten. Het lijkt er evenwel op dat de minister besluit om de baksteen in de Belgische maag te behouden in plaats van hem door de ruiten van dit heilig huisje te keilen en er vervolgens een nieuwe fiscale weg mee te plaveien.

Meer info: ey.com.

NIEUW: EEN PAND KOPEN IN BELGIË VIA BIDDIT.BE?

Verblijft u in het buitenland en wenst u in België een woning of pand te kopen, dan kan dit voortaan heel gemakkelijk! Sinds kort kan men in België kopen via "biddit.be". Hoe gaat dit in zijn werk?

DE "OPENBARE VERKOOP" EN DE "VERKOOP UIT DE HAND"

Op het gebied van procedure verloopt de "verkoop uit de hand" totaal anders dan de openbare verkoop. Een eerste verschilpunt zit hem in het opmaken van de notariële akte van verkoop. De verkoop uit de hand wordt voorbereid op het ogenblik dat koper en verkoper effectief tot een akkoord gekomen zijn. Hier wordt de notariële akte dikwijls opgesteld nadat er voldaan werd aan een opschortende voorwaarde. Zo wordt er in de praktijk in het compromis (hetgeen de koper en de verkoper opmaken ten tijde van hun akkoord), dikwijls vermeld dat de koop slechts kan doorgaan indien de koper een lening krijgt bij de bank.

Bij de openbare verkoop is dit niet het geval. De notaris biedt openbaar te koop aan en hij zal onmiddellijk toewijzen aan de hoogsteieder, mits hij het akkoord heeft van de eigenaar(s). Het is dan ook op dat bepaalde moment dat de koop gesloten is en dat in de verkoopzaal de akte opgesteld en getekend wordt. Wat de voorwaarden van de koop zelf betreffen (betaling van de kosten en de koopprijs), dit wordt steeds afgelezen op de verkoopdag zelf. Hier is goed luisteren de boodschap!

Bij de openbare verkoop is het dus zo dat de koper geen bedenktijd kan vragen of ook geen opschortende voorwaarden kan bedingen; hij koopt of koopt niet. Belangrijk in dit geval is dat elke kandidaat-koper zich vooraf goed informeert over het te koop aangeboden goed. Eens hij tijdens een openbare verkoop gekocht heeft, is er geen weg terug.

KOPEN EN VERKOPEN VIA "BIDDIT.BE"

Omwille van de steeds evoluerende vooruitgang op gebied van computer, telefoon en internet, hoeft u sinds kort uw woning niet meer te verlaten om een pand te kopen. U kan dus perfect een huis kopen zonder naar het notariskantoor te stappen of naar een openbare verkoop te moeten gaan. Hebt u een computer of smartphone, dan kan u gemakkelijk via biddit.be bieden op een pand naar keuze. U kan bieden met uw e-ID en dit in volledige discretie; uw bod is wel voor ieder die biddit.be bezoekt zichtbaar, maar alleen de notaris kent uw identiteit.

Op de website biddit.be kan u alvast kijken naar alle panden die overal in ons land te koop zijn. Voor elk pand wordt aangegeven wanneer de biedingen beginnen en wanneer ze eindigen. Bij het aanklikken van een pand, krijgt u eveneens de biedingsvoorwaarden en de procedure voor de aankoop van dat pand te zien. Het is belangrijk deze voorwaarden goed na te lezen. Er wordt ook uitgelegd hoe u aan het biedingsproces kan deelnemen.

Elkeieder kan zijn bod in alle discretie uitbrengen; dit bod wordt door iedereen die biddit.be bezoekt ook gezien. Bent u de hoogsteieder voor een pand, dan zal de notaris u contacteren.

Is een bod geplaatst op biddit.be bindend?

Absoluut! Eens u een bod geplaatst hebt, bent u door dat bod gebonden en kan u niet meer terugkrabbelen. Vermits de notaris weet wie er geboden heeft, zal hij u contacteren na het eindigen van de biedingen en u het laatste bod hebt uitgebracht.

Daarom is het raadzaam om, indien u biedingen doet via biddit.be, u vooraf goed te informeren over het desbetreffende pand. Best ook vooraf nagaan bij uw bankinstelling of u een lening kan krijgen en tot hoeveel deze lening kan gaan. Indien later zou blijken dat u geen lening krijgt en u dit pand kocht, dan zal u hierdoor in de problemen komen.

Automatisch bieden?

Op biddit.be kan u ook automatisch bieden. Dit houdt in dat u een bedrag kan vastleggen tot waar u bereid bent om te bieden (bv € 200.000). Het systeem kan dan zelf automatisch bijbieden tot uw plafond van € 200.000 € bereikt wordt. Het voordeel hier is dat u de biedingen niet op de voet hoeft te volgen.

Een voorbeeld: u wenst te bieden tot € 200.000, u doet een bod van € 150.000 en na u doet iemand anders nog een bod van € 160.000. Het systeem zal dan automatisch een hoger bod doen en dit volgens een biedingstrap die bij deze bepaalde verkoop door de notaris wordt bepaald. Eens uw plafond van € 200.000 bereikt werd door de biedingen, zal het automatisch bieden voor u stoppen.

TEKST SOLANGE TASTENOYE

Elektronische dienstverlening van Buitenlandse Zaken voor Belgen in het buitenland

Wist u dat Belgen die een geldige en geactiveerde identiteitskaart hebben en naar het buitenland zijn verhuisd, zich nu online kunnen inschrijven op hun ambassade of consulaat-generaal? De inschrijving kan volledig van thuis afgehandeld worden. Het is niet meer nodig om ter plaatse te gaan of om de formulieren op te sturen.

Deze online inschrijving gebeurt via e-Consul, het nieuwe e-loket voor Belgen in het buitenland. Sinds juli van vorig jaar is e-Consul in gebruik op de ambassades in Den Haag, Parijs, Berlijn en de consulaten-generaal in Marseille en Montreal.

Nu kan Buitenlandse Zaken met trots melden dat dit nieuwe e-loket wereldwijd operationeel is. Dit betekent dat de Belgen die naar het buitenland verhuisd zijn, zich nu online kunnen aanmelden bij alle Belgische beroepsconsulaten en ambassades. Zij kun-

nen via e-Consul hun administratief dossier opvolgen. Onze landgenoten kunnen zich langs deze weg ook inschrijven als kiezer.

Deze elektronische dienstverlening is er niet alleen voor inschrijving op post of registratie als kiezer via e-Consul, maar gaat nog verder. Alle Belgische ambassades en beroepsconsulaten legaliseren nu ook elektronisch vreemde documenten bestemd voor België. De aanvrager krijgt de documenten voorzien van een elektronische legalisatie per e-mail thuis-

bezorgd. Op dit moment legaliseren de ereconsuls nog met beveiligde stickers. De verwachting is dat zij dit jaar ook overschakelen naar elektronische legalisatie.

U ziet het: Buitenlandse Zaken zet volop in op online consulaire dienstverlening voor de Belgen in het buitenland. Andere – even ambitieuze – projecten staan nog op stapel. Later volgt hier nog meer nieuws over.

Ontdek hier e-Consul:
<https://econsul.diplomatie.be>.

Sommige dingen kan je nu eenmaal moeilijk missen.

Met onze sociale zekerheid ga je altijd gerust aan de slag, waar ook ter wereld.

Ga je voor een lange periode buiten Europa* werken? Dan moet je de kwaliteit en voordelen van onze sociale zekerheid gelukkig niet missen. Want als je kiest voor onze Overzeese Sociale Zekerheid, geniet je van de bescherming zoals je die kent. Van ziekteverzekering tot pensioen: ga gerust aan de slag met de sociale zekerheid van thuis.

Ontdek ons aanbod op
www.overzeesesocialezekerheid.be

CORONAVISA: is de tijd van kantoorwerk voorbij?

Met een toeristenvisum mag je technisch gezien niet werken in een ander land, ook niet vanop afstand. Het wordt echter al jarenlang gedaan en gedoogd, vooral in Azië. Nu velen wereldwijd al bijna een jaar lang telewerken, spelen sommige landen daar gretig op in en maken ze nieuwe visumcategorieën aan. Zo lokken ze buitenlanders die langdurig in het land verblijven, er vanop afstand werken en de lokale economie een kleine boost geven.

TEKST ANNE CRUYT

AFSTANDSWERKEN

De pandemie legt een pijnlijke waarheid bloot: de meeste kantoren worden gerund als relieken van de 20ste eeuw. Een fase van versnelling in technologie en sociale experimentatie werd halsoverkop ingezet en pendeltijden plots gereduceerd tot 0. Het kantoor wordt een hub en niet langer een tweede thuis. Het is vooral duidelijk bij grote mediabedrijven; bij Twitter zegden ze alvast het huurcontract van hun kantoorruimtes op en werkt het personeel in de toekomst helemaal van thuis uit, bij Netflix zien ze wel de voordelen van een fysieke werkvloer gecombineerd met afstandswerken. Intussen beginnen kleinere steden zich meer te vullen, dankzij een generatie *digital nomads* die hun job eender waar kunnen doen. Deze

groep wordt de laatste maanden aangevuld met werknemers, die niet langer op kantoor kunnen of moeten gaan werken. Vooral een goed klimaat en lage levenskosten zijn van invloed. In de VS werd de term “Zoom towns” uitgevonden: vlakbij de kust, natuurgebieden of skipistes spoelden werknemers uit grote steden er aan, gewapend met hun laptop en op zoek naar de wificode. Na de werkuren zoeken ze de natuur en ontspanning op. Ook in Zuid-Italië herontdekten mensen de charme van de oude dorpen. Wonen in de stad wordt in vraag gesteld, nu grote magneten zoals cultuur en evenementen (tijdelijk) wegvallen. Maar ook het omgekeerde effect vindt plaats; in maart 2020 zag Brussel een leegloop doordat tienduizenden expats terugkeerden naar hun thuisland om daar

te telewerken. “Ik hoef hier niet fysiek aanwezig te zijn om mijn werk uit te voeren” was een veelgehoord sentiment. Wereldwijd merken grootsteden dat hun expats liever naar huis gaan tijdens de pandemie; in Londen, New York en Singapore was het duidelijk merkbaar op de woningmarkt. Wat het effect op langere termijn is, valt af te wachten. Maar we kunnen ervan uit gaan dat helemaal terug naar vroeger waarschijnlijk niet zal gebeuren.

CORONAVISA

Verschillende landen maakten gebruik van deze pandemie om “coronavisum” uit te vinden; al worden ze nergens zo genoemd. Landen verkiezen op dit moment langetermijnverblijvers, zo is er meer kans dat quarantaine en maatregelen worden gerespecteerd en vaart de lokale economie er wel bij. Bali, Thailand, Lisabon en Medellín waren al topbestemmingen onder de *digital nomads* omwille van het klimaat, de lage levenskosten en gemakkelijke toegang als buitenlander. Nu komen daar een aantal andere interessante bestemmingen bij.

HOTSPOTS

Mexico City is een rijzende hotspot voor digital nomads. Het land versoepelde zijn langetermijnvisa, zodat je er gemakkelijk een jaar kan verblijven om op afstand te werken. Het is zelfs tot vier jaar lang verlengbaar, mits je een maandelijks inkomen van minstens 1.620 dollar kan voorleggen. Ook Mauritius riep een “premium travel visa” in het leven, heel eenvoudig en helemaal digitaal aan te vragen voor een jaar – ook hier jaarlijks verlengbaar.

DURE BESTEMMINGEN

Dubai zet voluit in op grootverdieners; als je minstens 5.000 dollar per maand verdient ben je welkom. De emiratenstaat richt zich expliciet op families, met de vermelding dat kinderen van afstandswerkers zonder bijkomende voorwaarden ingeschreven kunnen worden in een lokale school. Bijkomend voordeel: er wordt geen inkomstenbelasting gehoffen. Dat is ook het geval voor belastingparadijs de Kaaimaneilanden. Daar kan je gaan voor het “Global Citizen Concierge Certificate”, waarmee je tot twee jaar lang mag werken in de zon. Ook hier gaat het om grootverdieners, want je moet een jaarinkomen van minstens 100.000 dollar hebben om in aanmerking te komen. Idem voor IJsland; een extreem populaire bestemming voor buitenlanders, dat de laatste 15 jaar een gigantische groei zag in het aantal bezoekers. Niet-Europeanen kunnen deelnemen aan het “Work in Iceland” programma, waarmee je 6 maanden lang in het land mag verblijven. Ook hier is een hoge inkomensgrens; pas vanaf 6.500 euro per maand inkomsten is het mogelijk dit visum aan te vragen.

“VOORAL EEN GOED KLIMAAT EN LAGE LEVENSKOSTEN ZIJN VAN INVLOED.”

STUDENTEN

Sommige landen richten zich op studenten, want ook zij volgen in veel gevallen digitaal les. In de Bahamas kan je tot een jaar lang op afstand studeren met een “extended access travel stay”. Het visum kost 500 dollar voor studenten (1.000 voor werknemers) en geeft je toegang tot alle 16 idyllische eilanden. Ook Bermuda ziet voordeel in studenten. Het “Work from Bermuda” visum is gericht op werknemers en studenten, wordt binnen de week toegekend en vereist geen minimuminkomen.

FREELANCERS EN ZELFSTANDIGEN

Berlijn is al jaren een topbestemming onder de vele kleine digitale ondernemers. Het freelancervisum is niet nieuw en wordt beschouwd als een succesvol experiment dat de Duitse economie en uitstraling van de hoofdstad vooruithelpt. Sinds kort richt ook Georgië zich op freelancers en zelfstandigen: “Remotely from Georgia” is het programma dat de bergachtige bestemming aantrekkelijk moet maken voor dit doelpubliek. Wie in aanmerking komt, mag blijven zolang hij of zij wil, want er staat geen tijdsbeperking op de verblijfsvergunning. Ten slotte kan je als freelancer ook in Costa Rica terecht onder het Rentistaprogramma, dat enkel voor ondernemers verkrijgbaar is. Twee jaar lang onderneem je vanuit het aards paradijs, indien het bevalt is het visum gemakkelijk verlengbaar.

ALTERNATIEVE AANPAK

Sommige landen pakken het iets creatiever aan. In Hawaï is er het “Movers and Shakas” programma. In ruil voor het werkvisum moeten begunstigden zich aanmelden bij een lokale non-profitorganisatie om vrijwillig een handje bij te steken. Het programma werd stevig gepromoot: de eerste 50 goedgekeurde dossiers kregen zelfs een gratis retourvlucht naar Honolulu. Aruba wil dan weer het toerisme stimuleren met “One Happy Workation”: toelating om 90 dagen lang te werken, met een verplichting om daar een toeristisch pakket bij te boeken via één van de erkende aanbieders. Griekenland pakt het nog anders aan. Tijdens de financiële crisis van 2008 verloor het zo’n 800.000 inwoners die naar het buitenland verhuisden, op zoek naar een beter leven. Het land wil hen graag teruglokken en biedt 50% belastingvermindering aan voor digitale werkers tijdens de eerste 7 jaar dat ze in Griekenland wonen.

WERELDWIJD

Er zijn nog heel wat andere bestemmingen die hun verblijfsvergunningen aanpassen. Er is voor elk wat wils: zo wordt de Barbados Welcome Stamp gepromoot met “wij hebben zonneschijn en zeewater – deze therapeutische elementen willen we delen met de wereld”. Voor *digital nomads* zijn er ook mogelijkheden in Anguilla, Antigua & Barbuda, Estland, Kroatië, Noorwegen, Tsjechië, Spanje en Portugal. De lijst wordt elke dag langer en flexibeler. Nu hopen dat de fiscus en sociale zekerheid volgen met een uitgebreidere wetgeving, want die blijkt helaas nog gestoeld op “het oude werken”.

Evert: "Aan de brug van Temse. Als puber was dat een verademing. De rivier als symboliek voor de brug naar 'buiten'. Samen met mijn dochtertje, de nieuwe generatie. Ze werd geboren en groeit op in zuidelijk Afrika. Haar roots liggen daar, en ik ben benieuwd wat ze daarmee gaat aanvangen."

EVERT WAETERLOOS

Confidenties uit Afrika

"Pas als Afrikaanse problemen Europese zorgen worden, is er hoop op verandering. Dat maakt het mondiale milieuvraagstuk op middellange termijn tot sleutel!", dixit Evert Waeterloos. Hij cultiveert de verwondering voor een continent dat qua potentieel nog steeds onderbelicht blijft. Hij opereert tussen economische, sociale en ecologische uitdagingen, pendelt tussen Mozambique en Zambia en staat in spreidstand tussen theorie en praktijk.

TEKST KOEN VAN DER SCHAEGHE

RURALE ONTWIKKELING

Hoewel hij dit initieel nooit nastreefde, vormt Engelstalig zuidelijk Afrika de rode draad doorheen Everts loopbaan, zowel academisch als beleidsmatig. Er staat bovendien twintig jaar ervaring op de teller in Afrika zelf. "Vandaag blijft de regio aantrekken, maar het is toeval dat ik hierin rolde. Het is ook niet zo dat het onmiddellijk grote liefde was. Dat is gegroeid. Als Belgen hebben wij ook geen historische links met de regio, zoals we die we met Centraal-Afrika wel hebben." Evert werkte in Afrika al voor diverse actoren. Vandaag is hij verbonden aan Enabel – het Belgisch Ontwikkelingsagentschap, dat het federale beleid voor internationale ontwikkeling uitvoert. Specifiek zet hij zijn expertise momenteel in op projecten voor hernieuwbare energie. Hij focust daarbij vooral op rurale ontwikkeling. Eerder in Zimbabwe, Namibië en Zuid-Afrika, nu in Mozambique.

Als het leven een leerproces is, dan geldt dat zeker in Afrika. Dat hij nooit onverschillig of nonchalant omging met zijn intenties, noemt hij zijn grootste kracht. Hij bleef altijd zelfkritisch. "De groei moet door, en samen met, de

Afrikanen gebeuren. De globale milieucrisis zal ons verplichten om mondiaal de dingen anders aan te pakken. Daar ligt een uitdaging, maar ook een kans in de vertaalslag van de traditionele ontwikkelingssamenwerking naar een nieuwe krachtenbundeling. De formele handleiding voor een stabiele toekomst ligt op tafel: de duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG's) van de Verenigde Naties. Die doelen bestrijken trouwens niet enkel het Zuiden, maar ook de westerse contreien. We zijn dan ook toe aan een grondige vernieuwing van ons denkpatroon. We moeten ons afvragen wat wij kunnen leren van mensen in het Zuiden. Onder meer over hun omgang met crisissen."

GEZONDHEIDSIMPACT

"De denkfouten slaan niet enkel op het socio-economische, maar ook op het klimaat. Het betreft de gevolgen van de handelingen van persoon a in één land, op persoon b in een ander land. Dat is een realiteit die eindelijk mondiaal erkend wordt. Denk bijvoorbeeld aan de rooibouw die men pleegt op gebieden waar allerhande virussen leven. De consequenties bedreigen de volledige wereldbevolking.

Daarnaast promootten we in het rijke Noorden al lang bepaalde technische en economische benaderingen die we als een garantie zagen voor een globale ontwikkeling. Dat werkte onvoldoende. We zitten vandaag effectief met een hele resem nieuwe urgente uitdagingen, die mondiale samenwerking vereisen.”

“Daarom focus ik op het ruimere spectrum van de hulparchitectuur. Ik wilde verder kijken dan het projectmatige van specifieke interventies. Zo ging ik reflecteren over de doeltreffendheid van hulp: wat gebeurt er met het gemeenschapsgeld? Is onze werkwijze de juiste? Het concept van ontwikkelings-samenwerking staat al langer ter discussie en ik verwacht een verdere uitfiltering. Het oude paradigma wil ik omdraaien. Dat kwam neer op achtereenvolgend technische assistentie, financiële assistentie en tenslotte beleidsondersteuning. Belangrijk is het erkennen van het tweerichtingsverkeer en de globale uitdagingen.”

VEERKRACHT

“De leegroof van voormalige kolonies is geen verleden tijd. Nog steeds worden grondstoffen gedolven zonder voldoende nationale en internationale controles. Landen én mensen worden letterlijk leeggeroofd. Samen met andere donoren is het Belgisch ontwikkelingsagentschap Enabel actief in Mozambique rond het aanmoedigen van hernieuwbare energie. Want van de mijn- en olie-ontginning wordt de gewone man niet beter, van hernieuwbare energie kan dat in principe wel. Dit zou een kantelmoment kunnen zijn. Voor rurale ontwikkeling

Evert tijdens een vorming rond schone energie en gender in Gazaprovincie in Mozambique.

“WE MOETEN HET TWEERICHTINGSVERKEER ERKENNEN.”

kan dat een belangrijke stimulus en hefboom betekenen. De bevolking kan voedsel koelen of invriezen, kleinschalige winkeltjes worden zelfstandiger. En in hun huis zorgt betere verlichting indirect voor betere schoolresultaten.”

Evert is allesbehalve een Afrikapessimist. Hij blijft veerkrachtig door kleine successen hoger in te schatten dan doemverhalen. “Ik haal veel genoeg uit bepaalde inzichten die ik aanbreng of die in samenspraak met de Afrikanen ontwikkeld worden. Kleine maar verankerde verbeteringen vormen voor mij de kroon op het werk. Die krijg je meestal pas na een langere tijd. Ik vind het belangrijk om dat theoretisch te blijven kaderen, anders word je zeer cynisch. Ik probeer elke dag opnieuw iets te leren en in te zien dat ik het in andere omstandigheden niet zou hebben geleerd of gezien. Dat gaat dan over persoonlijke contacten of kleine successen.”

REFLECTEREN

“Wie langer buiten Europa leeft, krijgt een hogere tolerantiedrempel voor het minder uitvoerig plannen in Afrika. Je neemt de dingen meer zoals ze op je afkomen. Maar dat wil niet zeggen dat die frustratie volledig wegeeft. Je moet die ergernis een plaats geven en het is mijn job - daarvoor worden wij geselecteerd en toch wel goed betaald - om te blijven bemiddelen tussen een westerse donor en een niet-westerse ontvanger. Het is een zeer veranderlijke context waarin wij projecten en programma's uitvoeren. Je moet risico's nemen en flexibiliteit tonen, wetende dat het altijd beter kan. Idealiter bezit je een zekere mildheid, voor jouw omgeving en jezelf. Ik stel me wel vaker de vraag: Is dit nu de beste manier om er tegenaan te kijken?”

“Mijn intermezzo in België na elf jaar Zimbabwe deed me anders kijken en ervaren. Ik vond het belangrijk om terug te plooiën. Ook al bleef ik jaarlijks teruggaan, de afstand deed goed. Ik verbreedde mijn blik via universiteiten en academische samenwerking binnen Europa en met andere zogenaamde ontwikkelingslanden. Nu zit ik opnieuw zowat negen jaar in de regio. Ik werk in Mozambique, maar woon minstens halftijds in Zambia. Samen met mijn Nederlandse vriendin Marianne en onze kinderen vormen we een nieuw samengesteld gezin, met één dochter samen en één uit haar vorige relatie. Met in tijden van wereldwijde pandemieën veel al thuiswerk. De in- en uitreis mogelijkheden zijn ook in zuidelijk Afrika erg beperkt momenteel.”

Belg, maar geboren in de VS? Dan passeert u twee keer langs de fiscus

Steeds meer 'Amerikaanse' Belgen zien hun bankrekening geblokkeerd door een verregaand belastingverdrag met de VS. Zij eisen dat de Belgische fiscus hun gegevens niet meer doorgeeft.

Het Fatca-verdrag bepaalt dat alle Amerikanen, waar ze ook wonen, onder de Amerikaanse belastingplicht vallen. Dat was vroeger al zo, maar nieuw is dat het Fatca-verdrag dat voor het eerst probeert af te dwingen. Daardoor passeren accidental Americans twee keer langs de fiscus en betalen ze soms extra. Ofwel omdat het tarief in de VS hoger is, ofwel omdat een aantal inkomsten (zoals huurinkomsten) in België niet worden belast en in de VS wel.

TEKST NICO TANGHE

'ELK SCENARIO KOST MIJ VEEL GELD.'

'U bent hier niet meer welkom. U hebt twee maanden om al uw activa naar een andere bank te verhuizen.' Dat is de boodschap die Brusselaar Charles (*) deze maand kreeg van zijn bankkantoor. Charles omschrijft zichzelf als *an accidental American*, een Amerikaan per ongeluk. Hij werd uit Belgische ouders geboren in Stanford (Californië) en verhuisde op zijn tweede naar België, waar hij sindsdien al zijn hele leven woont én plichtsbewust zijn belastingen betaalt.

Maar enkele jaren geleden werd hij geconfronteerd met een belastingverdrag dat België en andere EU-landen in 2014 hebben afgesloten met de VS. Het zogeheten Fatca-verdrag was bedoeld om witwassen via banken tegen te gaan, maar in de praktijk heeft het verregaande gevolgen

voor een groot aantal Belgen. Of omdat zij in de VS zijn geboren, zoals Charles, of omdat één van hun ouders Amerikaan is.

Het Fatca-verdrag probeert voor het eerst af te dwingen dat al wie Amerikaan is – waar ook ter wereld – onder het Amerikaanse belastingregime valt en dus ook in de VS inkomstenbelastingen moet betalen. 'Internationaal is dat ongezien, behalve Eritrea heft elk ander land ter wereld alleen belasting op burgers die ook in dat land wonen', legt Charles uit. 'Ik dreig nu dus twee keer belastingen te moeten betalen: in België én in de VS. En dat terwijl ik al lang niks meer met dat land te maken heb. Ik woon er niet, ik heb er geen eigendom en geen familie, ik ben er in mijn hele leven twee of drie keer kort op vakantie geweest.'

HOE LOON STORTEN?

Omdat de Amerikaanse fiscus juridisch geen zeggenschap heeft in het buitenland, werkt het Fatca-verdrag via een omweg. Landen die het verdrag ondertekenen, zoals België, moeten de gegevens van alle zogeheten lokale 'Amerikanen' in hun bestand delen met de Amerikaanse fiscus. Gebeurt dit niet of zijn de accidental Americans niet bereid die privacygevoelige gegevens met de Amerikaanse overheid te delen, dan worden de betrokken banken onder druk gezet met forse boetes en dreigt voor de persoon in kwestie zelfs een uitsluiting van het internationale financiële systeem.

Zoals nu dus bij Charles, die om die reden liever anoniem blijft. 'Ik ben bang. Ik voel mij plots een tweederangsburger. Als ik niet snel een nieuwe bank vind, sta ik bij wijze

van spreken op straat. Dan kan ik geen hypotheek of verzekering meer afsluiten. En hoe krijg ik mijn loon dan uitbetaald? De Belgische staat moet dit rechtzetten.'

Een echte uitweg is er volgens hem niet. 'Dit is pure Kafka: wat ik ook doe, ik moet fors betalen', zucht de Brusselaar. 'Ofwel plooi ik en vraag ik als Amerikaan mijn social security number aan en betaal ik ginder ook belastingen. Ofwel zie ik af van het Amerikaanse staatsburgerschap, maar dat kost mij dan 2.500 euro (tot 2010 was dat nog gratis, red.). En ik moet daarbovenop nog een Amerikaanse advocaat inschakelen voor allerlei administratieve verplichtingen, want ik moet in dat geval wel een afsluitende belastingaangifte in de VS indienen. Dat kost mij nog eens veel geld.'

Kortom, als accidental American passeert Charles sowieso twee keer langs de fiscus en riskeert hij extra te betalen. Ofwel omdat het tarief in de VS hoger is, ofwel omdat een aantal inkomsten (zoals huurinkomsten) hier niet worden belast en in de VS wel.

IK MOET BELASTINGEN BETALEN IN DE VS, TERWIJL IK ER NIET WOON, GEEN EIGENDOM HEB EN GEEN FAMILIE, EN ER TWEE OF DRIE KEER GEWEEST BEN'

CHARLES, 'AMERIKAANSE' BELG

BEROEP BIJ FISCUS EN EU

En dus zit de Europese vereniging *van accidental Americans*, die naar schatting ook 10.000 'Amerikaanse' Belgen bevat, juridisch niet stil. In België én in Luxemburg tekent de organisatie beroep aan bij de fiscus tegen de overdracht van persoonsgegevens naar de VS. Die overdracht is volgens de belangenvereniging 'illegaal' en druist in tegen het recht op privacy. Ook bij de instantie ter bescherming van persoonsgegevens werd een klacht ingediend. Als de fiscus weigert om de gegevensoverdracht naar de VS stop te zetten, zal de zaak voor de rechtbank worden gebracht. In België is dat de Raad van State.

Maar de juridische strijd wordt niet simpel en kan lang duren. In Frankrijk heeft de hoogste administratieve rechtbank een gelijkaardige klacht tegen de Franse fiscus midden vorig jaar verworpen. De Franse vleugel – de *Associations des Américains Accidentels* – diende daarop een klacht in tegen Frankrijk bij de Europese Commissie, in de hoop dat Brussel de Franse overheid alsnog terugfluit.

(* De familienaam van Charles en de naam van zijn bank zijn bekend bij de redactie.

Dit artikel verscheen eerder in De Standaard

“De wereld is mijn huis, België is één van de vele kamers”

We leven nu meer dan ooit in een multiculturele wereld, in een wereld waarin reizen of zelfs verhuizen naar de andere kant van de wereld als normaal wordt beschouwd. Maar het leven in het buitenland brengt veel opofferingen met zich mee: je moet je woonplaats, je vrienden en familie, alles wat je gewend bent en mee vertrouwd bent achterlaten. Dit kan een behoorlijke uitdaging zijn, maar je krijgt er veel voor terug, je leert een andere cultuur op een veel dieper niveau kennen. Je maakt nieuwe vrienden en vindt misschien zelfs je toekomstige partner.

TEKST EVA HOORNAERT, STUDENTE INTERNATIONAL BUSINESS MANAGEMENT AAN ARTEVELDEHOGESCHOOL

Eva Hoornaert interviewde een aantal expats die me van Canada naar Saoedi-Arabië tot Thailand meenamen. Hoe beleven zij hun ervaringen in het buitenland?

STEREOTYPEN

Als buitenstaanders hebben we vaak onze vooroordelen, we denken dat we alles weten over het land en hun cultuur, maar soms is de realiteit helemaal anders. We laten ons makkelijk meeslepen met voorstellingen uit films en media, die een emigratie spannend doen lijken en het idee geven dat je elders helemaal vrij kan zijn. Dit is vaak misleidend; het kost veel moeite om het echt te doen slagen en ergens anders opnieuw te beginnen. Verhuizen komt met veel ups en downs en in quasi alle gevallen een zware cultuurshock.

Het zijn de verschillen tussen onze culturen die we met de tijd leren, de één meer voor de hand liggend dan de ander. “Enthousiasme is de beste stimulans om door te gaan” vatte één van de geïnterviewden samen. Het niet accepteren van deze verschillen en het niet willen begrijpen maakt het alleen maar moeilijker om te integreren. Tegenwoordig kan je je gemakkelijker dan voorheen informeren over een land en je verwachtingen bijstellen, waardoor de cultuurschok draaglijker wordt. De kunst is om je niet te verzetten tegen de verandering, maar om deze te accepteren en je aan te passen. De grootste verschillen die mensen ervaren als ze in het buitenland zijn, zijn in het begin de meest voor de hand liggende: het weer, de taal, de mensen in het algemeen. Zaken die moeilijker te plaatsen zijn, zijn de normen en

waarden, de humor, de tradities, ... Vaak wordt een cultuur vergeleken met een ijsberg. Het deel dat zichtbaar is boven het water zijn de duidelijke verschillen zoals kleding, taal, gedrag. Het deel van de ijsberg dat in het water ligt, maar nog steeds zichtbaar is, laat de verschillen zien die je niet direct opmerkt, zoals familietradities, talenten en religieuze praktijken. Tot slot hebben we het laatste stukje van de ijsberg dat diep in het water ligt en dus niet zichtbaar is, dit deel vertegenwoordigt de politieke opvattingen, de denkpatronen, aannames en het wereldbeeld. Het bereiken van de voet van ijsberg is een lang proces en kost veel tijd en moeite. Dit alles opmerken is één ding, begrijpen en aanpassen is iets anders.

INTEGREREN

Volledig integreren kan een zware opgave zijn, sommige overtuigingen of gewoontes kunnen hard botsen. Het blijft belangrijk om ervoor open te staan. Wanneer iets anders is, is het niet noodzakelijk verkeerd. Sommige dingen lijken vreemd, maar als je probeert de diepere betekenis te achterhalen maakt dat het makkelijker om gewoontes te begrijpen, te accepteren en ze uiteindelijk eigen te maken.

Integreren betekent echter niet dat je je eigen cultuur, normen en waarden moet loslaten, maar dat je leert omgaan met de tweespalt. Het laat zien dat je de cultuur waardeert, ook al ben je er niet in geboren of opgegroeid. Slechts een handvol expats gaf toe minder moeite te doen om zich te integreren, wat niet per se zo slecht hoeft te zijn. Sommigen vinden het gewoon leuk om meer op zichzelf te zijn, of voelen de behoefte niet om betrokken te raken bij de gastcultuur. Dit is vooral het geval wanneer iemand op voorhand weet dat hij slechts voor beperkte en bepaalde tijd in het land zal verblijven. Er zijn ook culturen die het überhaupt niet toelaten om

als buitenstaander, ondanks alle inspanningen, volledig te integreren.

Over het algemeen voelen expats niet de behoefte om terug naar België te verhuizen en volstaan regelmatige bezoeken. Ze gaan immers voornamelijk terug om vrienden en familie te bezoeken. Een factor die hen terug naar België zou drijven is hun gezondheid of een pensionering, al valt dat niet te veralgemenen. Een bezoek aan België wordt vaak gezien als een nostalgische ervaring, het is de plek van jeugdherinneringen. Dat sentiment verschilt afhankelijk van de leeftijd en gependeerde tijd in het buitenland.

Voor jongeren en zij die pas recent emigreerden, lijkt terugkeren in het algemeen aantrekkelijker. Er is veel om aan te wennen, er zijn onverwachte tegenslagen, er is meer eenzaamheid dan verwacht. Het gebrek aan een opvangnet en netwerk laat zich vooral in het begin voelen. Ze vervallen vaak in het vergelijken tussen landen en gebruiken en verliezen hierdoor soms perspectief. Maar ook een definitieve terugkeer naar België is niet vanzelfsprekend en zorgt voor een omgekeerde cultuurschok. Het lijkt gemakkelijk om terug te keren naar een samenleving waar je mee vertrouwd bent, zonder taalbarrières, maar de realiteit is vaak anders. Hier speelt vooral mee dat het moeilijk is om opnieuw je plaats te vinden in je vrienden- en familiegroep na een periode van afwezigheid. Je hebt verjaardagen, geboortes, trouwfeesten en andere mijlpalen gemist en was een tijd lang minder betrokken, ondanks alle technologie die voorhanden is. Er zijn weinig conclusies die van toepassing zijn op alle Belgische expats, behalve dan deze: een periode in het buitenland verandert je en verruimt je visie op bepaalde onderwerpen. Het ervaren van leven in een ander land draagt bij aan je persoonlijke ontwikkeling, je leert jezelf kennen en je groeit als persoon.

A young woman with long dark hair, wearing a bright yellow jacket and dark blue jeans, stands outdoors next to a large globe resting on a stone pedestal. She is smiling and pointing at the globe with her right hand. The background consists of lush green trees and foliage. The text 'HOGER ONDERWIJS Studeren met de wereld aan je voeten' is overlaid on the left side of the image.

HOGER ONDERWIJS

Studeren met de wereld aan je voeten

Vlamingen Mikaela (19) en Tom (22) groeiden grotendeels op in het buitenland. Nu studeren ze in eigen land aan Thomas More-hogeschool in Mechelen. Zij doet Journalistiek, hij volgt International Communication and Media. Zo leggen ze doelbewust de wereld opnieuw aan hun voeten.

TEKST HANNELORE VAN HOVE

EEN WERELD VAN VERSCHIL

Tom Wuyts is een expatkind. Als baby woonde hij in Parijs, daarna in Londen en Frankfurt en zijn pubertijd bracht hij door in het Roemeense Sibiu. "Ook al bleven we in Europa, onze buitenlandse avonturen waren enorm verrijkend. Het is letterlijk een wereld van verschil. Ik spreek maar liefst 4 talen en ken zelfs de traditionele Roemeense dans", lacht Tom. "Ik heb nooit het gevoel gehad dat ik iets miste. Hoogstens de Belgische kost. Maar gelukkig brachten mijn grootouders curryworsten mee telkens ze op bezoek kwamen."

Mikaela Pimentel heeft een Peruaanse vader en een Belgische moeder. Ze werd geboren in Peru, maar het gezin verhuisde kort daarna naar België. Toen ze 14 jaar was, trokken ze opnieuw naar haar geboorteland en maakte er haar middelbare school af. Ook zij bevestigt: "Opgroeien op verschillende plekken, dat is andere talen en culturen ontdekken. Een absolute meerwaarde."

ALS THUISKOMEN

Ook al hadden de wereldkinderen geen Belgisch diploma, toch kozen ze ervoor om in België te studeren. Die stap was best een uitdaging. Zo liet Mikaela haar ouders en 3 zusjes achter. "Ik mis mijn familie en ook de plek waar ik

woonde. Dat was in een klein gezellig dorpje in de jungle. Maar het onderwijssysteem in België is zoveel beter dan dat van Peru. Ik ben echt blij hier te mogen studeren." Een doordachte keuze, hoewel de studierichting aanvankelijk zoeken was. "Als kind wilde ik brandweervrouw, buschauffeur of clown worden", verklapt Mikaela. "De keuze voor Journalistiek heb ik gemaakt omwille van de school. Ik kwam toe op Thomas More en was meteen verkocht. De kleuren van de muren en de warme benadering door de docenten: het voelde een beetje als thuishkomen."

DROOMWERELD

Tom keerde in 2016 samen met zijn ouders definitief terug naar België, maar koos toch een internationale opleiding. "Als je in het buitenland hebt geleefd, is zo'n internationale studie een echte aanrader. Niet alleen voor Belgen, maar ook voor buitenlandse studenten." In zijn klas zitten Brazilianen, Portugezen, Polen, Afrikanen,... De meesten zijn jonger, maar daar merkt hij niet veel van. "Ik kan echt boeiende discussies met mijn studiegenoten voeren. Dat is ook iets dat we leren in onze richting: communiceren in groep en werken in teamverband. Tegelijkertijd besef ik dat de basis die ik meekreeg door mijn expatavontuur goud waard is. Mijn talenkennis, mijn open blik,... Dat zijn oppor-

tuniteiten waar ik fier op ben. Met dank aan mijn ouders.” In het verleden werden belangrijke beslissingen voor hem genomen. Nu maakt hij ze zelf, zoals de studiekeuze. Tom kijkt vooral uit naar de internationale stages. “Thomas More stimuleert die enorm. Ik vind dat belangrijk. Ze doen je buiten je eigen landsgrenzen dromen. Ze helpen jouw droomwereld creëren.”

Ook in de opleiding Journalistiek worden buitenlandse stageplekken gepromoot. “Dat is sowieso verrijkend. En daar wil ik tijdens m’n komende studie jaren graag gebruik van maken”, vertelt Mikaela. Nu zit ze op kot in Mechelen en ook daar wappert de internationale vlag. “Ik woon er samen met een 20-tal studenten, onder hen heel wat buitenlandse jongeren. Sommigen blijven ook in het weekend. Dat vind ik goed. Ze geven me moed en doen me mijn familie wat minder hard missen.” Haar kot ligt naast de Botanische tuin en ook haar kamer staat vol groen. Zowel Mikaela als Tom hebben geleerd zich makkelijk aan te passen. “Maar je moet vooral jezelf blijven”, vult ze uitdrukkelijk aan. “Ik heb mijn eigen verhaal.” Een verhaal dat ze graag wil delen. Dat kenmerkt haar ook als journaliste in wording. “Verhalen vertellen en zo de mensen helpen en gelukkig maken. Dat is mijn doel. Eigenlijk een beetje zoals die clown waar ik als kind van droomde.”

De helpende hand van Mikaela is duidelijk aangeboren. Haar ouders staan in voor de conservatie van 750.000 vierkante meter regenwoud in Peru. “Daar zou ik ook een

“IK BESEF DAT MIJN EXPAT-AVONTUUR GOUD WAARD IS.”

documentaire over kunnen maken. Zoals de tv-reeks *Planet Earth* en het klimaatthema aansnijden. Of andere controversiële onderwerpen in kaart brengen, het volk een stem geven en zo aanzetten tot actie.” Voorlopig pakt ze het iets kleinschaliger aan: ze zetelt in de studentenraad voor de mediastudenten. Nu maken ze blokpakketten om de leerlingen aan te moedigen. “Ik merk dat ze er echt nood aan hebben en dan komt de helper in mij naar boven.” Ook Tom z’n ouders zijn een voorbeeld. “Net zoals mijn vader wil ik misschien in de auto-industrie gaan werken. Maar dan als consultant, om hen te ondersteunen. Dat is ook een sector die constant verandert en dat vind ik boeiend. Auto’s zijn m’n passie. Dat heb ik van mijn papa.”

GRENZELOZE NIEUWSGIERIGHEID

Waar ter wereld de twee willen werken is, is nog niet duidelijk. Maar dat het buiten België zal zijn, staat wel al vast. Tom vindt de Belgische markt te klein. En wil dus graag werken én definitief wonen in het buitenland. “Ik ben blij met m’n opvoeding, maar weet niet of ik hetzelfde van mijn kinderen mag verwachten. Onze mama was er altijd, papa was meestal aan het werken. Behalve op zondag, dan gingen we samen fietsen. Een expatleven in combinatie met een familie is moeilijk. Ik zou dan voor altijd verhuizen.” Ook Mikaela kijkt graag over de grenzen heen. “Natuurlijk kan je overal verhalen vertellen. Maar ik heb beweging nodig. Ik kan niet stilzitten.” Een echte droomplek heeft ze nog niet. “Ik laat me graag meedrijven op de golven van het leven.” Vandaar ook haar levensmotto: *todo pasa por algo*, alles gebeurt met een reden.

Tom zijn leuze klinkt dan weer beter in het Engels: *success is liking yourself, liking how you do it and liking what you do*. “Als ik iets doe, doe ik het met veel passie die vanuit een nieuwsgierigheid ontstaat. Dat maakt me sterker. En daarin vertrouw ik ook. Grenzeloos.”

Zin om jouw internationale carrière te starten in België? Ontdek hier de opleidingen van Thomas More: thomasmore.be/welcome.

BREXIT

door een Vlaamse bril

Brexit is een feit. De wegen scheiden, de Europese Unie en het Verenigd Koninkrijk slaan ieder een andere richting in. Waar ze naartoe leiden, weten we nog niet. Maar wat er uit de bus kwam, wordt wel stilaan duidelijk, ook al zijn nog niet alle puzzelstukken gelegd. Gevolgen zijn er voor overheden en particulieren, bedrijven, expats en studenten, reizigers en kunstenaars. Wat doet diplomatiek Vlaanderen ermee? Hoe sijpelt het door in ons dagelijks leven?

TEKST KOEN VAN DER SCHAEKHE

Vlamingen in het Verenigd Koninkrijk houden al langer hun hart vast. Voor velen voelen de afgelopen jaren als een langgerekte breuk met hun eerste lief. Wie zich vestigde vóór 31 december 2020 moet zich echter niet zoveel zorgen maken, maar wie toekomstige plannen wil verwezenlijken of een lang gekoesterde droom om naar het VK te verhuizen heeft, krijgt wellicht nieuwe voorwaarden voorgeschoteld. Denk aan verblijfsvergunningen of arbeidsvoorwaarden. Van het vrij verkeer van personen, diensten en goederen – één van de beginselen van de huidige EU – is met het VK immers geen sprake meer.

ONBEKENDE WERKELIJKHEID

Op de Afvaardiging van de Vlaamse Regering aan Cavendish Square in Londen heerst een gezonde spanning. “Met mondjesmaat worden de komende maanden de gevolgen tastbaar. Dat Vlaanderen hierop zal inspelen mag duidelijk zijn. Nu het politieke spel is gespeeld, treden het Verenigd Koninkrijk en de Europese Unie in een nieuwe, nog onbekende werkelijkheid”, weet May Persoons, waarnemend Afgevaardigde van de Vlaamse Regering in Londen. Samen met haar team en de vele experts binnen het onlangs gefuseerde *Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken*, is ze klaar om de Vlaamse belangen te behartigen. Schuiven mee aan tafel: haar adjunct Bart Brosius, Serafijn Gentils, brexit-kenner op post en Andreas Witdouck, brexit-coördinator in Brussel.

Brexit is geen eindpunt?

“Het felbevochten akkoord is het einde van één gesprek en tegelijkertijd het begin van vele nieuwe, om banden aan te halen en op beslissingen te wegen. Want voor het eerst in bijna een halve eeuw zijn er enorme veranderingen in de handelsregels. Voor de Britten komt een eind aan 48 jaar zogenaamd Brussels dictaat. Voor velen klinkt dat theoretisch, maar het einde van het vrij verkeer tussen meer dan 500 miljoen mensen in de EU en het VK is dat allerminst.”

De impact is er voor iedereen?

“Absoluut. Het wordt zoeken, voor overheidsactoren, voor de vele Vlaamse expats in het VK, voor al wie wil reizen

naar het VK. De *brexiteers* zijn uiteraard blij met wat ze hun herwonnen soevereiniteit noemen. Ze hebben terug volledige controle over eigen wetten en regels. Vooral qua symboliek is dat belangrijk, want het wordt ook voor hen balanceren. De EU blijft vooralsnog immers de grootste exportmarkt voor het VK, en wanneer het VK in de toekomst haar eigen regels wijzigt op een manier waarvan de EU denkt dat het haar lidstaten zal benadelen, kan dat tot een aanpassing van de nieuwe relatie leiden. Voor de volledigheid: dat geldt ook in de omgekeerde richting.”

Goed nabuurschap is nu het streefdoel?

“Dat is een houvast voor de *remain* kiezers. Bij hen blijft de onzekerheid immers groot over de te varen koers ten opzichte van de EU. Er heerst een grote onduidelijkheid over de toekomst van de generaties die volgen. Onder meer omtrent de uitstap uit het Erasmusprogramma. Die strekt verder dan studenten die niet meer in het VK of de EU kunnen studeren, het is tevens de toegang tot de Europese cultuur en talenrijkdom, die aan een zijden draadje komt te hangen. Verwacht wordt dat het VK zich meer op de Angelsaksische en Aziatische wereld zal richten.”

BEZORGDEHEID

Heel wat Vlamingen in het Verenigd Koninkrijk hebben het gevoel dat hun persoonlijke toekomst beslist wordt door politieke spelletjes. Emotioneel voelt het alsof ze niet meer tot dezelfde familie behoren. Ze maken zich zorgen, over hun verblijfspapieren, het grensoverschrijdend werken. Het huidige akkoord is van kracht gegaan, maar dat wil niet zeggen dat het voor eeuwig zal gelden. In een dergelijke belangrijke relatie is het logisch dat doorheen de jaren hier en daar wat bijgeschaafd wordt.

Welke contouren zijn reeds zichtbaar?

“Een aantal gevolgen wordt duidelijk. Reizen naar het VK kan voor Europese burgers nog altijd zonder visum, voor een periode van maximaal zes maanden. Tot eind september 2021 kan dat met een geldige Belgische identiteitskaart. Vanaf oktober wordt een internationaal paspoort noodzakelijk. Werken of langer verblijven in het VK is onderhevig aan nieuwe regels. Er wordt geëvolueerd naar

May Persoons omringd door haar team in Londen

een puntensysteem, gericht op kennismigranten in de wetenschappelijke sector, op doctorandi en al wie actief is in knelpuntberoepen. Hierbij wordt kennis van het Engels noodzakelijk als voorwaarde om in het VK te mogen werken.”

Is dat vergelijkbaar met bijvoorbeeld het in Australië gangbare puntensysteem?

“Inderdaad. Beroepsgroepen kunnen aangemoedigd of ontraden worden. Het puntensysteem ontraadt goedkope arbeidskrachten op de Britse arbeidsmarkt, een bezorgdheid die veel Britten overtuigde om voor brexit te kiezen. Er komt een systeem waarbij je zal moeten aantonen dat je een jobaanbieding hebt vooraleer je vertrekt en waarbij het aangeboden loon boven een bepaalde drempel ligt. Bovendien wordt de diploma-erkenning strenger en zal er met een vergrootglas gekeken worden naar de noodzakelijke beroepskwalificaties.”

Stelselmatig wordt het binnen de EU vanzelfsprekende ‘vrije verkeer’ aan banden gelegd?

“Ja, en die gevolgen zijn verregaand. We krijgen dus opnieuw een douaneregeling waarbij bepaalde voedingswaren aan de grens in beslag kunnen genomen worden. Als je als expat je familie in Vlaanderen hebt bezocht, zal het moeilijker zijn om lekkers uit Vlaanderen mee terug te nemen. Het VK is aan haar grenzen voorlopig nog niet zo streng als de EU, maar plant dat later in het jaar wel te zijn omdat het bepaalde grensformaliteiten in verschillende fases implementeert. Hou dus rekening met de mogelijkheid van langere wachtrijen en intense controles. Afwachten wordt het ook hoe telefoonoperatoren op termijn zullen omgaan met de roamingkosten.”

OPPORTUNITEITEN

Vlaanderen is een kleine regio, met een groot buitenland. Het Verenigd Koninkrijk is niet langer familie, maar blijft een dichte buur. Vlaanderen toont zich echter klaar voor die verandering. “In de toekomst gaan we verder en nog meer doen wat we doen. Gericht op het buitenland, maar versterkt door het binnenland. Vandaar ook de recente fusie tussen departementen Kanselarij en Buitenlandse Zaken, die ook op overheidsniveau binnen- en buitenland dichterbij elkaar brengt. Vlaanderen heeft als dichtste buur alle troeven om een krachtige partner te zijn. Onze banden met het VK zijn historisch, maar de meerwaarde zit vooral bij iedere Vlaming zelf en in ons internationaal DNA. Vlaanderen heeft als wetgevende regio bovendien een grote zelfstandigheid aangaande zijn internationale relaties.”

Wat zijn de voornaamste Vlaamse aandachtspunten?

“Post-brexite heeft de scheiding voor veel Britten nog een sterke politieke epiloog. Denk aan de plaats en de rol die Wales, Schotland en Noord-Ierland als Britse deelstaat opnemen. Met elk van hen heeft ook Vlaanderen nauwe banden en die onderhouden we uiteraard. We focussen politiek bijvoorbeeld ook op de (groene) industriële revolutie die Boris Johnson naar voren schuift en de VN-klimaatconferentie die voor november in Glasgow gepland staat.”

“HET FELBEVOCHTEN AKKOORD IS HET EINDE VAN EEN GESPREK EN TEGELIJKERTIJD HET BEGIN VAN VELE NIEUWE”

Het belang van goede relaties kan niet onderschat worden?

“Dat molentje moet draaiende gehouden worden. Banden worden op alle beleidsdomeinen versterkt. Niemand wordt uit het oog verloren. Van ondernemers tot studenten, van wie verwacht zal worden dat ze zelfonderhoudend zullen zijn; en van expats tot kunstenaars, want ook onze artiesten verdienen ondersteuning. We moeten blijven Brits publiek trekken naar de oude Vlaamse meesters in onze kunststeden. Vlaanderen is voor de Britten een bekende en geliefde reisbestemming, en dat willen we zo houden. Daarnaast willen we omgekeerd de weg naar het buitenland plaveien voor de Vlaamse meesters.”

Wat kunnen wij tot slot leren van de Britten?

“Groot-Brittannië is voor Vlaanderen een land om naar op te kijken... hoe het zijn internationale strategie uitbouwt. Op buitenlands vlak verandert er behoorlijk wat voor het VK. Er komt een herziening van het buitenlandbeleid. Onder de naam ‘Global Britain’ richt de Britse regering haar buitenlandbeleid verder dan de EU en wil het een wereldwijde handelsnatie en diplomatieke grootmacht zijn. Als Vlaamse Afvaardiging in Londen is het cruciaal om op de hoogte te blijven van deze ontwikkelingen. Het zijn in ieder geval buitengewoon boeiende tijden.”

Info: www.flandersintheuk.be, www.fdfa.be

Heb je een masterdiploma of ben je (burgerlijk of industrieel) ingenieur en ben je gepassioneerd door elektriciteit, elektromechanica, IT&Telecom, bouw en automatisering? Wij zijn op zoek naar toekomstige collega's met veel kennis, capaciteiten en zin om deze ten dienste te stellen van de gemeenschap. De mobiliteit van morgen voorbereiden en tegelijk het vervoersaanbod uitbreiden, dat is ons doel bij de MIVB!

STÉPHANE, SYSTEM INTEGRATION MANAGER

WAT HOUDT JOUW JOB IN?

Ik leid het "System Engineering" team voor de infrastructuurprojecten van de MIVB. Samen met mijn team sta ik in voor het technisch beheer van de transversale projecten van de MIVB. Zo werken we onder andere aan de nieuwe stelplaatsen voor elektrische bussen en de uitbreiding van het tramnet. Dat houdt in dat we de verschillende actoren en projectteams zo moeten organiseren dat iedereen dezelfde technische richting uitgaat.

WAAROM ZIJN INGENIEURS NOODZAKELIJK BIJ DE MIVB?

Een ingenieur moet polyvalent en zelfstandig zijn in het technisch beheer van het project. Ook moet hij erop toezien dat alle teams op elkaar afgestemd zijn bij de uitvoering. Daarom moet hij of zij zeer snel complexe begrippen kunnen begrijpen, zeer snel nieuwe domeinen van het project kunnen aanleren en er verbanden tussen kunnen leggen. De behandelde onderwerpen brengen vaak heel wat uitdagingen met zich mee. Het is dus belangrijk om de technische details op het vlak van burgerlijke bouwkunde, elektromechanica of zelfs informatica te kunnen beheersen. Zo kan je snel vernieuwende oplossingen voorstellen.

WAAROM KIEZEN VOOR DE MIVB ALS WERKGEVER?

De MIVB biedt een gevarieerde en stimulerende werkomgeving aan. Je krijgt er de kans om te werken aan structurerende projecten rond de Brusselse mobiliteit. Elk project is een kans om nieuwe technieken te ontdekken en te verkennen. Daarnaast leer je ook nadenken over vernieuwende oplossingen en mee te werken aan alle fases van de invoering of de verbetering van de toekomstige grote infrastructuren van het net.

.brussels
DAT ZIJN WIJ ALLEMAAL

Zin om voor een Top Employer te werken? jobs.mivb.be

Het lot van het Belgische pensioen in het Verenigd Koninkrijk na Brexit

Binnen de Europese Unie is voorzien in een coördinatieverordening voor grensoverschrijdende sociale zekerheid. Burgers wiens professionele loopbaan of levensloop zich geheel of gedeeltelijk in het buitenland afspeelt, zijn zo gegarandeerd van een ordentelijke organisatie voor betalen van sociale bijdragen en het krijgen van (onder meer) pensioenuitkeringen. Voor het Verenigd Koninkrijk was dit lange tijd niet anders: indien u tijdens uw loopbaan of op het einde van een lange carrière besloot te verhuizen naar het Verenigd Koninkrijk, kon u op beide oren slapen. Toen kwam de Brexit. Op 31 januari 2020 verliet het Verenigd Koninkrijk de Europese Unie en deed het daarmee ook afstand van de waarborgen die de Europese Unie biedt. Een overgangsregeling tot 31 december 2020 werd voorzien in het terugtrekingsakkoord, maar loopt stilaan op zijn einde. In dit artikel willen we kort toelichten welke implicaties dit heeft voor de opbouw, aanvraag en uitbetaling van uw Belgisch pensioen in het Verenigd Koninkrijk.

TEKST: CLAUDIA MC KENZIE EN ROEL VERHELST (EY TAX CONSULTANTS BV)

OPBOUW VAN PENSIOENRECHTEN

Indien u binnen de Europese Unie professionele activiteiten ontplooit in verschillende lidstaten, zal in elk land waar u minstens een jaar sociaal verzekerd was, recht op een ouderdomspensioen bestaan. Ook andere situaties, zoals bijvoorbeeld het verder opbouwen van een Belgisch pensioen tijdens een detachering naar het Verenigd Koninkrijk onder dekking van een verzekeringscertificaat ("A1") zijn mee voorzien in de coördinatieverordening¹. Tot op heden betekende dit dat pensioenrechten die in België werden opgebouwd, op een eenvoudige manier

ook in het Verenigd Koninkrijk kunnen worden genoten en vice versa. Het gaat dan zowel om de periodes die werden gepresteerd in België om het aantal loopbaanjaren te berekenen, als om de financiële pensioenrechten die werden opgebouwd.

Een gelijkaardige regeling geldt doorgaans voor landen waarmee België een overeenkomst heeft gesloten waarin de sociale zekerheid op elkaar wordt afgestemd. Dit heet dan een 'bilaterale overeenkomst over de coördinatie van de sociale zekerheid'. Vandaag is echter geen geldige bilaterale overeenkomst meer van toepassing tussen België en

¹ Officieel "VERORDENING (EG) Nr. 883/2004 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 29 april 2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels"

het Verenigd Koninkrijk, terwijl na het einde van de overgangperiode ook de Europese regeling uiteraard buiten toepassing valt.

Dit betekent dus dat voor personen die vanaf 1 januari 2021 in het VK gaan wonen of werken de nationale regels van het Verenigd Koninkrijk van toepassing zullen zijn. De interne regels van het VK zullen dan bepalen of en in welke mate er rekening zal worden gehouden met de opbouw van arbeidsprestaties en pensioenrechten die in België of een andere Europese lidstaat gebeurde.

Meer vragen blijven bestaan rond andere scenario's: wat als je nu reeds geniet van een pensioen, of als je reeds in een grensoverschrijdende tewerkstelling zit, maar nog niet gepensioneerd bent. Niet in het minst omdat de onderhandelingen rond de toekomstige relatie nog niet tot een uitkomst hebben geleid.

“MET DE BREXIT DOET HET VERENIGD KONINKRIJK OOK AFSTAND VAN DE WAARBORGEN DIE DE EUROPESE UNIE BIEDT”

Centraal voor deze twee scenario's is de overgangsregeling onder het terugtrekkingsakkoord. Hiermee is voorzien dat situaties die zich op het einde van de overgangperiode voordoen, zullen verderlopen na 1 januari 2021 zolang de situatie onafgebroken voortduurt.

In principe betekent dit dat voor mensen die reeds gepensioneerd zijn, de uitbetaling van het pensioen ongewijzigd zal verderlopen, zolang men zelf niet terug van het ene naar het andere land zou gaan verhuizen.

Maar wat nu met de actieve beroepsbevolking met activiteiten in beide landen? In eerste instantie is hier een onderscheid tussen de legale en extralegale pensioenen (bvb. groepsverzekeringen) van belang. Voor wat betreft de extralegale pensioenen kunnen we kort blijven: dit zal afhangen van de inhoud van de polis waarbij u aangesloten bent, wat verder met de verzekeraar uit te klaren is.

Voor wat betreft de legale pensioenen: wanneer u op het einde van de overgangperiode onder dekking door een

verzekeringsattest (“A1”) onder de Belgische sociale zekerheid in het Verenigd Koninkrijk actief bent, kan u dit verzetten na afloop van de overgangperiode, zolang uw situatie ongewijzigd verderduurt. U bouwt in dit geval dus ook gewoon verder Belgisch pensioen op.

Is er geen verzekeringsattest, dan zal u in principe niet meer onder de Belgische sociale zekerheid blijven en dus een Brits pensioen opbouwen. Eventueel bestaat onder bepaalde omstandigheden nog de mogelijkheid tot bijdrage via de Overzeese Sociale Zekerheid. Dit genereert weliswaar Belgische rechten, maar heeft wel een aparte pensioenopbouw tot gevolg.

AANVRAAG VAN HET BELGISCH PENSOEN IN HET VERENIGD KONINKRIJK

Binnen de Europese Unie kan u het pensioen aanvragen in het land waar u woont, op voorwaarde dat u daar ook gewerkt heeft. Is dat niet het geval, dan kan u het pensioen aanvragen in het land waar u als laatste werkte. Tot op 31 december 2020 zal u bijgevolg het Belgisch pensioen in het Verenigd Koninkrijk kunnen aanvragen indien u daar ook heeft gewerkt. Zo niet, kan u zich tot de pensioenautoriteit wenden van het land waar u als laatste werkte. Vanaf 1 januari 2021 zal de regeling ten aanzien van het Verenigd Koninkrijk iets anders zijn, de regeling onder de coördinatieverordening vervalt dan immers. Als inwoner van een niet EU-lidstaat kan u in principe overal ter wereld het Belgisch pensioen aanvragen, vanaf dan dus ook vanuit het Verenigd Koninkrijk. Daarvoor richt u zich uitsluitend tot de Belgische Federale Pensioendienst. Of er specifiek voor het Verenigd Koninkrijk als voormalige EU lidstaat nog bijkomende - bijzondere - regelingen zullen gelden, is vandaag nog niet geweten.

Een pensioenaanvraag voor de pensioenrechten die werden opgebouwd in andere Europese landen kan dan eveneens via de Belgische Federale Pensioendienst ingediend worden, de aanvraag voor pensioenrechten in het Verenigd Koninkrijk daarentegen zal apart en rechtstreeks in het VK moeten worden ingediend.

BEREKENING VAN HET BELGISCH PENSOEN IN HET VERENIGD KONINKRIJK

Voor de berekening van het Belgisch pensioen zullen de Belgische en de buitenlandse perioden waarin men professioneel actief was en socialezekerheidsbijdragen betaalde, worden samengeteld. Op basis daarvan zal een pensioenbedrag worden vastgesteld voor een volledige fictieve loopbaan onder de Belgische sociale zekerheid. Vervolgens zal van dit bedrag het equivalent worden genomen van de periode waarin men in België socialezekerheidsbijdragen betaalde om de uiteindelijke uitkering van het pensioen te bepalen.

De uitbetaling van het Belgisch pensioen kan voor een Belg in het Verenigd Koninkrijk gebeuren op een Belgisch bankrekeningnummer alsook een lokaal bankrekeningnummer.

Meer info: ey.com.

Londen na de Brexit: waarom zou ik hier willen blijven?

Pieter Verstuyf studeerde af in 2012, de gevolgen van de financiële crisis waren toen nog altijd duidelijk merkbaar op de Belgische arbeidsmarkt. “Ik ben meteen vertrokken naar Londen, daar ging het veel vlotter om een goede job te vinden in de marketingsector.”

TEKST ANNE CRUYT

LONDEN ALS MELTING POT

“Londen is een heel levende stad, een echte *melting pot* van immigranten. Je vindt hier een ongelooflijke poel van topprofielen. Zeker voor starters is het een heel interessante werkcultuur; het is enorm hard werken, maar je leert ongelooflijk veel en krijgt snel kansen. Ik kreeg hier na mijn eerste jaar meer verantwoordelijkheid dan na vijf jaar in België het geval zou zijn in een vergelijkbare positie.”

BREXIT

“Voor het Brexitreferendum was de sfeer best positief; niemand verwachtte dat het écht zou gebeuren. Als Belg was ik wel op mijn tenen getrapt en voelde ik me sterk geïsoleerd; de focus lag zo hard op immigranten, terwijl ik

heel wat meer belastingen betaal dan de gemiddelde Brit en het gevoel heb bij te dragen aan de Britse samenleving. Daar werd niet over gesproken, dat het veel Europees talent raakt. Ik heb indertijd mijn baas overtuigd om tegen de Brexit te stemmen, hij had de kwestie nog niet uit die hoek bekeken. De berichtgeving, zeker in de Britse pers, was zeer eenzijdig.

Na het sluiten van de stembussen, toen geleidelijk aan bleek dat het de slechte kant op ging, ben ik de hele nacht wakker gebleven om de resultaten te volgen. Op dat moment wilde ik écht vertrekken. Toen de uitslag definitief was, zijn we met ons team naar het park gegaan voor wat oorspronkelijk een teamdag zou zijn. We zagen huilende Britten, zeker in kosmopolitisch liberaal Londen (waar 80%

tegen Brexit stemde), heerste een enorme teleurstelling. Het is vreemd; mocht het referendum 2 jaar later opnieuw gehouden zijn dan was het resultaat volledig anders geweest. Maar er is geen enkele poging geweest om wettelijke middelen aan te spreken, het referendum over te doen of de Brexit tegen te houden. Ik heb enkele protestmarsen meegemaakt, maar dat was eerder een gezellig samenkomen dan een echt protest.

De weinige tegenstemmen werden al snel vervangen door constructieve pogingen om de scheiding zo zacht mogelijk te laten verlopen. “We gaan niet moeilijk doen en alles diplomatisch houden”, proberen een soort Zwitserse of Noorse stijl van samenwerking met de EU uit de brand te slepen.”

“IN KOSMOPOLITISCH LIBERAAL LONDEN HEERST EEN ENORME TELEURSTELLING.”

WAT NU?

“Mensen proberen er niet te veel meer bij stil te staan. Wat gebeurd is, is gebeurd en nu moeten we verder. Dat is een voorbeeld van die Britse *mindset*; niemand op de tenen trappen, de uitslag wordt aanvaard ook al weten we dat het referendum niet bindend was.

Mijn persoonlijke vrees is dat de kosmopolitische bubbel van Londen, een soort grote mengelmoes met veel inte-

LEVEN EN WERKEN IN LONDEN

WONEN

“Londen heeft alles, een kosmopolitische wereldstad waar alles kan en je nooit genoeg tijd hebt. Maar het komt met een prijs. Je werk verliezen in Londen is rampzalig; de huurprijs voor een studio is hier gemakkelijk 2.000 pond per maand. Sparen voor een eigen woning zit er voor de meesten niet in; je ziet dat mensen Londen verlaten en naar steden zoals Birmingham trekken wanneer ze aan een eigen woning en een gezin beginnen te denken. De leeftijd om kinderen te krijgen ligt hier dan ook een pak hoger dan elders. Het is gewoon onmogelijk te bolwerken door de woningmarkt. Het is een soort tikkende tijdbom wanneer je afstudeert: je moet zo snel mogelijk opklimmen en zo veel mogelijk geld verdienen, zodat je tussen je 30ste en 35ste een gezin kan starten. Je werkt keihard om op termijn een beter leven uit te bouwen voor je familie. Zoniet, vertrek je.”

WERKVLOER

“Omdat er zoveel competitie is in Londen, worden HR-afdelingen hier iets anders ingericht dan in andere landen. Dat heet hier het “people team”, dat met je praat in plaats van je regels oplegt. Het is niet zo dat hier meer of harder wordt gewerkt, al wordt de schijn wel hooggehouden. Het grootste verschil is dat er veel meer geld is. Door die budgetten trek je talent aan dat je elders niet vindt. Ik werkte op projecten met een marketingbudget van 10 miljoen per jaar, en dat waren geen uitzonderingen. Zoiets vind je gewoon niet in België, noch de werknemers die weten hoe ermee om te gaan. Wat wel verschilt: loon is hier gewoon loon, zonder extralegale voordelen, en in je eerste twee jaar kan je heel gemakkelijk ontslagen worden.

In mijn ogen is hier veel tijdsverlies op de werkvloer, er gebeuren heel veel “babbeltjes”. Voor een vergadering van start gaat, is er al een informele voorbereidende zijvergadering geweest. Zo zijn de beslissingen eigenlijk al op voorhand vastgelegd, zodat niemand voor verrassin-

gen komt te staan of op de tenen wordt getrapt. Dat is een moeilijke dynamiek, zeker voor een Belg. Hier heerst een “consensus based approach”. Britten hebben een heel zachte, indirecte stijl van samenwerken. Zeker in het begin kreeg ik vaak de opmerking dat ik veel te ruw, te direct was.

Het netwerken, de connecties en grote beslissingen worden echter in de pub gemaakt. Na de kantooruren gaat daar de werkdag gewoon door – al lijkt het alsof je gewoon “pinten gaat pakken” met je collega’s. Je leert er mensen kennen die je de dag erna mailt met een zakelijk voorstel. Op het dakterras van onze lokale pub heb ik met de CFO onderhandeld om een extra persoon aan te nemen in mijn team. Dat zijn dingen die tijdens de officiële werkuren niet lukken, door het moeilijke thema maar ook door de afstandelijkheid op de werkvloer – die verdwijnt bij een glas. Die pubcultuur op zich verbaasde me niet zo als Belg, wel dat er niet gegeten wordt. “Eating is cheating” is hier een gebruikte uitdrukking. Die grotere pint glasses op een nuchtere maag, daar moet je toch wat op trainen in het begin. Work-life-balance is een moeilijk woord hier. Er wordt veel over gepraat, maar als je om vijf uur van je werk naar huis gaat in plaats van naar de pub, zal je de impact voelen op je carrière.”

gratie, op termijn gaat verdwijnen. Veel expats wachten af wat dit jaar gaat geven, anderen zijn intussen definitief vertrokken. Ook veel Britten die al lang in het buitenland woonden, beslisten intussen niet meer terug te keren naar een samenleving die veel racistischer en kapitalistischer aan het worden is. Kijk maar naar Brussel, waar extra personeel moest worden aangeworven om de vele nationaliteitsaanvragen van de Britten te behandelen naar aanloop van de Brexit.

Nationaliteit is voor sommigen iets praktisch, maar voor de meesten is het een identiteitsvraagstuk, zeker voor zij die een buitenlandse carrière hebben. Ook ik twijfel erover, het kan handig zijn om een tweede nationaliteit te hebben, maar wil ik het wel? Daarnaast is het een duur en lang proces, je kan na 6 jaar legaal verblijf een aanvraag doen die je 1.500 pond kost.”

**"TERWIJL IK VROEGER DACHT
HIER HEEL LANG TE BLIJVEN,
BEN IK DAAR INTUSSEN AAN
GAAN TWIJFELEN."**

EU SETTLEMENT SCHEME

“Voor buitenlanders die al voor de uitstap in het Verenigd Koninkrijk verbleven, werd een speciale procedure in het leven geroepen. Via het “EU Settlement Scheme” konden ze zich laten regulariseren om ook na 31 december 2020 legaal te verblijven en werken.

Informatie hierrond werd door de overheid niet actief verspreid onder de expats. Geen informatiecampagnes, geen brief van de gemeente, geen opsomming van mijn verplichtingen, ... Ik ben vooral geïnformeerd door mijn werkgever, die natuurlijk zo snel mogelijk alles in orde wilde krijgen voor zijn buitenlandse werknemers. De procedure verliep zeer vlot voor mij, omdat ik in het perfecte plaatje paste waarop deze procedure was ontworpen: ik ben vanaf het begin in orde geweest met mijn domicilie, heb hier onafgebroken en meer dan 5 jaar gewerkt en al mijn belastingen betaald. De registratie duurde voor mij maar 2 minuten. Maar de procedure hield geen rekening met afwijkende situaties: iemand die 4 jaar werkt, een half jaar naar zijn thuisland terugkeert en dan terugkomt werd afgewezen. Of niet-werkende partners die niet getrouwd zijn met een Brit. Of mensen die hier niet geregistreerd waren bij de gemeente, wat heel vaak voorkomt.

Een systeem van identiteitskaarten bestaat hier niet, dus het is moeilijk om aan te tonen dat je legaal verbleven hebt als je dat niet kan staven met je werkgeversverzekering en belastingaangiftes. Voor freelancers is dat een groot kluwen; die zijn pas verplicht belastingen aan te geven van zodra hun omzet 75.000 pond overschrijdt en hebben uiteraard geen werkgever. Velen hebben jarenlang niets moeten aangeven, maar kunnen hun aangiftes dus ook niet gebruiken als bewijsmateriaal voor hun aanvraag.”

TOEKOMST

“Ik word niet anders bekeken of behandeld sinds de Brexit; al heeft mijn uiterlijk en accent daar veel mee te maken. De meeste mensen die ik ontmoet, gaan ervan uit dat ik Iers ben. Echter: hoe donkerder je huidskleur en hoe specialer je achternaam, hoe meer discriminatie je meemaakt. Dat geldt in het bijzonder voor Oost-Europeanen, tot de derde generatie toe.

Ik voel me wel anders, persoonlijk bedrogen door die extreme focus op immigratie. Waarom zou ik willen bijdragen aan een samenleving die mij eigenlijk niet wil? Terwijl ik vroeger dacht hier heel lang te blijven, ben ik daar intussen aan gaan twijfelen.

Sinds januari ben ik aan de slag bij een Nederlands bedrijf dat hier onlangs een kantoor opende. Ik heb onderhandeld om nog een jaar vanuit Londen te werken, aan een Londens loon. Toen ik mijn huidige loon vertelde aan de persoon die me heeft aangenomen, moest die toch wel eens goed slikken; de lonen in Amsterdam liggen een pak lager. Na dat jaar weet ik nog niet waar het heen gaat, verhuizen naar Nederland zou er wel eens goed in kunnen zitten. Door de job, maar ook door de Brexit.”

CORONAVACCINS EN EUROPESE SAMENWERKING HOE GROEIT DE EU-SAMENWERKING IN DE PRAKTIJK?

TEKST KRISTIEN LESAGE. ABOGADA (ADVOCATE IN SPANJE), POSTGRADUAAT EUROPESE STUDIES, VIW-VERTEGENWOORDIGSTER.

In Brexit-tijden, nu de Europese Unie definitief de amputatie is ondergaan van één van haar Lidstaten, kan het tij voor de Unie misschien toch keren naar aanleiding van de coronarespons (vooral wat betreft de vaccins en het herstelplan) Natuurlijk hebt u al uitvoerig gehoord en gelezen over coronavaccinatie en alles wat daar omheen speelt in Europa. Toch wil ik op dit onderwerp inspelen om de groei van samenwerking binnen de Europese Unie met een praktijkvoorbeeld te illustreren. Een mooi voorbeeld, want zo zien we hoe een concrete problematiek - de coronacrisis en zoektocht naar oplossingen voor de pandemie - een gunstig klimaat kan scheppen voor de groei en ontwikkeling van de Europese Unie. Meer samenwerking komt tot stand wanneer dit nodig en nuttig blijkt.

ZO GROEIEN DE BEVOEGDHEDEN VAN DE EUROPESE UNIE

De bevoegdheden van de Europese Unie, hierover hebben trouwe lezers en lezers van deze rubriek al vaker gehoord. Om het Europees Recht van vandaag te begrijpen, is het belangrijk voor ogen te houden op welke manier deze bevoegdheden geleidelijk aan zijn gegroeid. Deze groei lijkt soms ver van logisch, maar wordt veel begrijpelijker als we ze koppelen aan de politieke gebeurtenissen en gevoeligheden in ons werelddeel. En aan de grote uitdagingen van elk moment. Door de jaren heen zijn bevoegdheden van de Unie dan gegroeid, wanneer in de praktijk bleek dat een gezamenlijke aanpak nodig of nuttig was. Vandaar dat we op het einde van dit artikel een mogelijke nieuwe groei van de bevoegdheden kunnen aankondigen.

VOLKSGEZONDHEID: TWEE AGENTSCHAPPEN EN DE COMMISSIE

Aangezien tot begin 2020 op politiek vlak weinig enthousiasme was voor verregaande EU-bevoegdheden op vlak van volksgezondheid, bestaan enkel twee Agentschappen en een Departement van de Commissie

met beperkte bevoegdheid in deze materie. Of anders gezegd: de algemene politieke redenering in Europa was dat volksgezondheid beter op lagere niveaus kon geregeld worden (Staten of regio's en Gemeenschappen) dan in instanties van de EU. De twee bestaande Agentschappen zijn het Europees Centrum voor Ziektepreventie en -bestrijding en het Europees Geneesmiddelenbureau. Het Geneesmiddelenbureau kent u intussen zeker al, dit Agentschap geeft groen licht voor vaccins, onder meer. Ook het Europees Centrum voor Ziektepreventie en -bestrijding is bijzonder actief tijdens de coronacrisis. De twee Agentschappen werken samen met het Directoraat-generaal voor Gezondheid en Voedselveiligheid, een Departement van de Europese Commissie.

SAMENWERKING VAN DE EU-INSTANTIES EN DE LIDSTATEN

De twee Agentschappen, het Departement van de Commissie en alle Lidstaten hebben de handen in elkaar geslagen in de strijd tegen de coronapandemie. Ondanks de beperkte bevoegdheden van de Europese Unie, is de samenwerking op vlak van volksgezondheid toch

van de grond gekomen, met veel goede politieke wil. Bijvoorbeeld bij de coronavaccins: in de media is veel aandacht voor de goedkeuring door de EU van de vaccins, de gezamenlijke aankoop en vaccinatiestrategie. Maar ook de coördinatie van de beschikbare gegevens over het virus en van wetenschappelijke informatie is bijzonder waardevol voor de bestrijding van de pandemie.

OP WEG NAAR EEN EUROPESE GEZONDHEIDSSUNIE

De Europese Commissie wil lessen trekken uit de huidige crisis en verbeteringen voorstellen om de gezamenlijke aanpak doeltreffender te maken. Bij gezondheids crises is een snelle respons cruciaal, daarom zouden zowel het Geneesmiddelenbureau als het Centrum voor Ziektepreventie en -bestrijding meer bevoegdheden krijgen. De Commissie werkt ook aan een autoriteit voor respons op noodsituaties op volksgezondheidsgebied: HERA of Health Emergency Response Authority. HERA zou eind dit jaar worden voorgesteld. Dit alles in het kader van een Europese Gezondheidsunie, om grensoverschrijdende bedreigingen van onze gezondheid beter aan te pakken. Nu op gezondheidsvlak het nut en de noodzaak van een nauwere samenwerking is gebleken, meent de Commissie dat de tijd rijp is voor meer bevoegdheden. Zo kunnen hopelijk toekomstige gezondheids crises doeltreffender worden aangepakt.

Bronnen en informatie:

<https://vaccination-info.eu/nl/covid-19>

<https://vaccination-info.eu/nl/over-ons>

https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/coronavirus-response/public-health/coronavirus-vaccines-strategy_nl

https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/coronavirus-response/public-health_nl#european-healthunion

www.lesagespanje.com

Aan bovenstaande tekst kunnen geen rechten ontleend worden. De aanwijzingen hebben uitsluitend een algemene voorbeeldfunctie en kunnen niet rechtstreeks toegepast worden. Concrete situaties moeten worden voorgelegd aan een specialist. Wij zijn niet aansprakelijk voor schade die uit mogelijke verkeerde interpretatie van deze tekst, uit onjuistheden of onvolledigheid zou kunnen voortvloeien.

EEN KLOOF DIE AL HONDERDEN JAREN BESTAAT

Ook onze VIW-vertegenwoordigers voelen de impact van de Brexit. Brit Beckers woont sinds 1994 in Engeland en is plaatselijk vertegenwoordiger voor Surrey. Ze beantwoordde tal van vragen en verspreidde de nodige informatie voor Vlamingen in het Verenigd Koninkrijk. “Ik krijg intussen bijna een allergische reactie van het woord “Brexit”, zo vaak heb ik het gehoord en gezegd de afgelopen vijf jaar (lacht)!”

TEKST ANNE CRUYT

SETTLEMENT SCHEME

Het blijvend juist informeren was echter geen gemakkelijke taak – de informatie veranderde pijlsnel, zeker net na het referendum in 2016. Op sommige vlakken bleven nodige wetswijzigingen maar aanslepen en was er geen juist en duidelijk antwoord op de vele vragen van bezorgde Vlamingen.

Om in het Verenigd Koninkrijk te blijven wonen, konden buitenlanders een speciale status aanvragen via het zogenaamde “Settlement Scheme”. Brit vertelt: “Het is, net zoals bij elke emigratie, een kwestie van jezelf goed te informeren. De Britse overheid was in het begin misschien niet zo proactief naar zijn expats toe, maar je kon daarna toch inschrijven op de speciale nieuwsbrief van de Home Office (Binnenlandse Zaken). De Belgische ambassade heeft ons vanaf het begin zeer goed geïnformeerd. Vanaf dag één zorgden ze voor accurate informatie en kwamen er dagelijks updates op hun website. Er zijn speciale ambtenaren aangeworven om de overgang zo goed mogelijk te begeleiden, zowel op de ambassade als bij de Vlaamse Vertegenwoordiging. Ook de Belgisch-Luxemburgse Kamer van Koophandel organiseerde allerlei infosessies. Maar ik geef toe: het was niet altijd even gemakkelijk om in die hoop beschikbare informatie te zoeken wat je zelf precies nodig had.

Gelukkig hadden we ook een fantastische consul hier in Londen. Ze was zo goed bereikbaar, altijd vriendelijk en bezorgde snel de antwoorden die we nodig hadden. De ambassade organiseerde een info-avond, waarbij iemand van de Home Office informatie kwam geven en een advocaat hielp met het beantwoorden van juridische vragen. De ambassade was ook zeer behulpzaam bij de aanvragen voor het Settlement Scheme. Indien nodig, zorgden ze voor attesten met informatie over de verblijfplaats en datum van inschrijving van Belgische

burgers. Dat hielp enorm om de dossiers snel in orde te krijgen en te laten goedkeuren.

Vele landgenoten verkozen echter om in plaats daarvan de Britse nationaliteit aan te vragen, dit met het oog op een meer permanente en zekere toekomst in het VK. De meesten met gunstig resultaat.”

SPLENDID ISOLATION

“Ik woon in een buitenstad van Londen en ben iets ouder, dus mijn ervaring is anders dan die van Pieter (zie artikel hiernaast). Het klopt wel dat niemand de Brexit echt had zien aankomen. Iedereen zat gespannen te wachten maar niemand dacht dat een ‘leave’ écht zou gebeuren. We ontmoetten toen een aantal boeren en zij beseften maar al te goed wat er op het spel stond. “Als de subsidies van Europa wegvallen, dan moet ik mijn boerderij sluiten” hoorden we op een avond in de pub. Dat is op het Europese vasteland ook zo, de landbouw is een sector die nu eenmaal niet kan overleven zonder overheidssteun. Het algemene sentiment rondom ons was echter vooral dat het zo’n vaart wel niet zou lopen.

Maar helemaal onverklaarbaar is de uitkomst van het referendum niet, integendeel. Europa wordt in het Verenigd Koninkrijk door een groot deel van de bevolking, vooral ook bij de oudere generatie, al jarenlang met een scheef oog bekeken. “De financiële bijdragen liggen erg hoog en Brussel legt allerlei regels op zonder iets terug te geven. Waar zijn ze in Brussel mee bezig?” klonk het. Maar het gaat veel verder terug dan het aantreden bij de EU. “Splendid isolation” is een term die al gebruikt werd tijdens mijn lessen Engels in de humaniora, 50 jaar geleden, en de nagel op de kop slaat: “we zijn sterker alleen”. Er is weinig voeling met Europa en bovendien is aan de bevolking van alles voorgeschoteld, waaronder een aantal misvattingen, zo is achteraf gebleken, om hen te overtuigen om ‘leave’ te stemmen.

Het kiesgedrag in het referendum is immers in zekere mate ook een weerspiegeling van historische gebeurtenissen die door de eeuwen heen het verschil aantoonde tussen het rijke zuidoosten, meer bepaald ook Groot-Londen, en de verpauperde streken in de rest van Engeland.

Daartegenover staat een jongere generatie, dikwijls hoogopgeleiden of wonend in studentensteden, die een andere kijk heeft op dat Europese verhaal. Het is een generatie die kon proeven van een Erasmusuitwisseling, die carrièregericht is en die de voordelen van de EU inziet.

Ook Schotland stemde massaal 'remain' - zij willen definitief in Europa blijven en dreigen met een afscheuring. Ook hier is er weer het dilemma : zij hebben Engeland nodig, maar willen liever alleen verder."

FIER

"Momenteel zijn de Britten erg fier op hun Brexitstatus. Dat uit zich al meteen in deze coronacrisis: Boris Johnson heeft alles op alles gezet om een sterke vaccinatiecampagne uit te rollen en het werpt zijn vruchten af. We staan mijlenver voor op de vaccinatiecijfers van Europa. Het versterkt hen die 'leave' stemden nog meer in hun overtuiging; het is een eerste sterk resultaat van de scheiding.

"DE PIJNLIJKE GEVOLGEN KOMEN LANGZAAM AAN DE OPPERVLAKTE."

Maar er zijn ook andere verhalen, van lege rekken in de supermarkten en ontelbaar veel problemen met import en export. Plots worden producten een stuk duurder. Het zijn pijnlijke gevolgen die langzaam aan de oppervlakte komen. Boris Johnson doet er echter alles aan om te zorgen dat de Britse economie blijft draaien en zal daarvoor dan ook de nodige financiële ondersteuning moeten voorzien."

TOEKOMST

"Voor mij zal er weinig veranderen; het aanvragen van mijn Settlement Scheme ging vlot en ik heb al gemerkt dat douane, politie en gemeente gemakkelijk aan die database kunnen om het te controleren als ik naar België reis." De grootste verandering? "Als mijn man een patrijs heeft geschoten op de jacht, zullen we die waarschijnlijk niet meer zonder de nodige documenten kunnen meenemen op de Shuttle om te delen met onze familie in België (lacht)."

Hoogkwalitatief online thuisonderwijs

voor

echt ie-de-reen!
Kinderen, jongeren
en volwassenen
vanaf 5 jaar.

Voor expats en hun gezin
is online leren
al jaren de oplossing.

door

We hebben
dé krak voor elk vak!

We selecteren enkel
de beste lesgevers en
zoeken voor u naar
'the perfect match'.

wat

Alle vakken, you name it!

Zelfs

- programmeren/gaming
- Latijn voor kinderen.
- Online logopedie
- Personal coaching
- Studiemotivatie

volledig aanbod op icha.be

omdat

Online onderwijs stilaan de
nieuwe norm wordt en
het is gewoon ook leuker.

Waar en wanneer je wil.
In je kamer, in de zetel,
vanuit je hangmat, ...
Flexibel, op uw tempo,
tijds- en kostenbesparend.

Waar kansen en uitdagingen twee kanten van dezelfde munt zijn

Weinig exportmarkten zijn zo veelbesproken als het Verenigd Koninkrijk. Dat dit veel met de brexit te maken heeft, behoeft geen twijfel. Al is dat maar één kant van het verhaal ... Zo prijkt het VK op de vijfde plaats in de ranglijst van grootste importeurs ter wereld, wat van de Britse markt een 'must-go' maakt voor exportbedrijven die het groot zien. Want zelfs al bracht de jaarwisseling nieuwe uitdagingen zoals douaneformaliteiten met zich mee, kansen zijn er altijd.

Kortom: een nieuw jaar, een nieuwe manier van zakendoen met de Britten. Om u door het veranderde handelslandschap te loodsen, bekijken we de Britse markt door twee complementaire brillen: die van Jan Offner, onze Vlaamse Economische Vertegenwoordiger (VLEV) in Londen, en die van Ilke Bliki, de brexit-coördinator van Flanders Investment and Trade.

CORONA EN BREXIT: DUBBELE DOBBER?

Eind vorig jaar hield de tweede coronagolf zwaar huis in het VK. De impact op de gezondheidszorg was groot. Kunnen we hetzelfde zeggen over de economische impact?

Jan Offner: "De Britse economie is momenteel niet in topconditie. Verwacht wordt dat het bbp voor 2020 11,3% lager zal liggen in vergelijking met het voorgaande jaar. Dit zou de grootste daling zijn in 300 jaar. De werkloosheidscijfers gaan dan weer in stijgende lijn. Officieel schommelen die rond de 5%. Verder is er een nieuw kader voor tijdelijke werkloosheid in het VK: 'furlough'. Dat zo'n systeem er kwam, is op zich al bijzonder. Het VK draagt de liberale principes en de vrije markt immers hoog in het vaandel. En een concept als tijdelijke werkloosheid valt daar niet altijd even makkelijk mee te rijmen."

BEZIGE OVERHEID

De Britse bedrijfsweld houdt de investeringsboot momenteel wat af. Geldt dat ook voor de overheid?

Ilke Bliki: “Verre van! De regering van Brits premier Boris Johnson zet sterk in op extra investeringen. Zo kondigde ze in november 2020 een investering aan van maar liefst 12 miljard pond in de groene revolutie. Dit deels naar aanleiding van de VN-klimaatop eind dit jaar in Glasgow. Enkele dagen later liet de Britse regering weten dat er voor defensie gedurende 5 jaar een cumulatieve budgetverhoging komt van 5 miljard pond per jaar. Om nog maar te zwijgen over de vele aangekondigde miljarden voor een enorm pakket aan technologie- en innovatiemaatregelen. Of de Britse begroting dit alles kan dragen, is nog maar de vraag. Maar de intentie is er alvast. Eén iets is duidelijk: de Britten zullen zwaar geschut bovenhalen om hun technologische leiderspositie te verdedigen en versterken.”

“HET VK DRAAGT DE LIBERALE PRINCIPES EN DE VRIJE MARKT HOOG IN HET VAANDEL.”

Jan Offner: “Ook creëren dit soort grote projecten kansen voor buitenlandse spelers. Met name in de vorm van lokale partnerships of toeleveringsdeals. De innovatiedomeinen die in het VK hoog op de agenda staan – zoals gezondheidstoepassingen, klimaatoplossingen, fintech en digitale technologieën – zijn Vlaamse technologiebedrijven op het lijf geschreven. Maar ook voor klassieke sterkhouders van Vlaanderen is er ruimte voor groei. Denk aan de voedingsindustrie. Als de op twee na grootste markt van Europa, biedt de Britse detailhandel voor voedingsproducten veel potentieel.

Daarnaast blijft de vraag naar bouwoplossingen en -materialen omvangrijk. Door de hoge huizenprijzen renoveren de Britten erop los. Daarbij wordt almaar meer aandacht besteed aan energievriendelijk wonen. De bevolkingsgroei in Londen en verscheidene steden in het noorden zorgt er dan weer voor dat de Britse overheid al jaren miljarden ponden vrijmaakt voor het bouwen van extra woningen en grote infrastructuurprojecten. De projectsector draait op volle toeren en daar lijkt de komende jaren niet meteen een einde aan te komen. Zo liggen er initiatieven op stapel voor onder meer extra infrastructuur voor hogesnelheidsreinen, om het noorden van Engeland beter te ontsluiten.”

VOORBEREIDING IS HET HALVE WERK

Jan Offner: Het valt niet te ontkennen dat de traditionele sectoren het zwaar te verduren krijgen. Voor wie sterk afhankelijk is van de Britse markt komt het erop aan zich zo goed mogelijk aan te passen aan de nieuwe situatie en zijn huidige marktaandeel te verdedigen. Dat kan onder meer door de banden met bestaande klanten nog nauwer aan te halen en heldere afspraken te maken over Incoterms of leveringsvoorwaarden. Cruciaal is ook om logistieke en administratieve processen zo goed mogelijk af te stemmen op praktische wijzigingen qua douaneformaliteiten, grenscontroles, btw-aangiftes enzovoort. Een goed voorbereide ondernemer is er twee waard!”

GROTE MARKT, GROTE VERSCHILLEN

Kan de brexit op langere termijn ook de koopkracht van de Britten beïnvloeden?

Jan Offner: “Belangrijk om te weten is dat de Britten veel meer ‘op krediet’ leven en kopen dan Vlamingen. De Britse spaarboekjes zijn een pak minder gevuld dan de Belgische. Geld moet rollen in het VK, en dat zal ook na de brexit allicht zo blijven. Wie op het gebied van koopkracht een vinger aan de pols wil houden, richt zijn aandacht het best op specifieke regio’s. Er zijn immers duidelijke regionale verschillen. De rijkdom en welvaart zitten geconcentreerd in het zuiden van het VK – met name in Londen en de zuidoostelijke landsdelen – en rond enkele noordelijkere grootsteden zoals Manchester.

Niettemin is er momenteel een poging aan de gang om de Britse economie en overheid minder in en rond Londen te centraliseren en de noordelijke steden meer te betrekken bij de economische activiteiten van het land. Premier Boris Johnson zette dit thema de afgelopen maanden hoog op de politieke agenda met zijn ‘levelling up’-retoriek.”

Verandert de brexit mogelijk de manier waarop Vlaamse bedrijven het best hun eerste stappen op de Britse markt zetten?

Jan Offner: “De basisvoorwaarde voor een succesvolle marktintrede blijft dezelfde: je moet grondig je huiswerk doen. Marktstudies uitvoeren, een exportplan opstellen, mogelijke partnerships verkennen, logistieke voorbereidingen treffen, juridische aspecten bestuderen ... Het zijn stuk voor stuk essentiële stappen. Voor goederenexporteurs

met interesse in de Britse markt die voorheen alleen binnen de EU actief waren, is er wel een bijkomend aandachtspunt om in kaart te brengen: de douaneprocedures. Voor dienstenbedrijven is de impact van de brexit op hun exportplannen dan weer beperkter.”

Ilke Bliki: “Verder zullen persoonlijk contact en lokale vertegenwoordiging nog meer het verschil maken. Gelukkig blijven zakenreizen tussen Vlaanderen en het VK mogelijk zonder bijkomende administratieve rompslomp. Het gaat bijvoorbeeld over het deelnemen aan beurzen, het bijwonen van vergaderingen of het uitvoeren van herstellingen. De toegestane verblijfsduur bedraagt maximaal 90 dagen per periode van zes maanden. Vanaf 1 oktober 2021 moeten reizigers in plaats van hun Belgische identiteitskaart wel een Europees paspoort voorleggen om het VK binnen te mogen. Maar daar is dus nog voldoende voorbereidingstijd voor!”

HANDELAARS IN HART EN NIEREN

Zijn er culturele aspecten om in acht te nemen bij het betreden van de Britse markt?

Jan Offner: “Wie alle Britten voor zich wil winnen, moet beseffen dat dé Brit niet bestaat. Gebieden zoals Noord-Ierland, Schotland en Wales hebben hun eigen culturele referenties en taalkundige eigenheden. De zwaartekracht van Londen mag dan wel gigantisch zijn, andere delen van het VK staan niet graag in de schaduw. Daarom kan het interessant zijn om de Britse markt niet met één overkoepelende, maar wel met verschillende lokale distributeurs te coveren. Dezelfde gedachtegang is van toepassing op je marktsegmentering en prijszetting: je kan in pakweg de Midlands niet per se dezelfde prijs hanteren als in Londen. Niettemin zijn er heel wat culturele aspecten die de Britten verbinden. De pubcultuur bijvoorbeeld: collega’s en zaken-

partners sluiten vaak de werkdag af door zich samen te ontspannen. Ook sport is een dominant cultureel gegeven en een belangrijk gespreksonderwerp voor wie het ijs wil breken bij Britse zakenrelaties. De bourgondische manier van zakendoen – met een uitgebreide zakenlunch bijvoorbeeld – die Vlaamse bedrijven doorgaans hanteren, is hier dan weer minder ingeburgerd. Al wordt het wel gemaakt! Let wel op met dure zakengeschenken. Die zijn een no-go in het VK.”

Ilke Bliki: “Verder blijven de Britten handelaars in hart en nieren. Het VK kent een rijke geschiedenis van bloeiende internationale handel met nagenoeg alle werelddelen. Niet in het minst met Vlaanderen! Daar zal de brexit – ondanks alle bijbehorende retoriek over meer soevereiniteit – niet zomaar een streep onder trekken.”

TIP: U STAAT ER NIET ALLEEN VOOR

Goed nieuws van het thuisfront! Omdat het VK niet langer deel uitmaakt van de EU, kan FIT sinds 1 januari 2021 subsidies toekennen voor het opstarten van een prospectiekantoor op Britse bodem. Daarnaast werkt FIT samen met de Belgisch-Luxemburgse Kamer van Koophandel in Londen om ondernemingen te begeleiden bij het starten van een bedrijfsentiteit in het VK. Dit kan soelaas bieden voor bepaalde technische gevolgen van de brexit, bijvoorbeeld inzake btw-verlegging en douaneformaliteiten.

Dit artikel verscheen eerder in het magazine “WereldWijs” van Flanders Investment and Trade.

Meer info: www.flanderstrade.be

OP DRIE KILO ZAL HET NIET AANKOMEN

TEKST ELKE VANHAECKE

HOW IT STARTED

Zomer 2020, we staan op de luchthaven in Zaventem. Voor ons een grote kar vol reiskoffers en tassen en daar rond nog koffers en zakken. 150 kilo om precies te zijn. We zijn klaar. Alles wat we denken nodig te hebben is ingepakt. Ik heb flink gesorteerd en heel wat spullen achtergelaten in België. De helft van onze garderobe en bijna al onze spullen liggen in dozen die gestapeld staan in de vroegere slaapkamers van mijn man en mezelf. Ik twijfel daar lang over maar mijn moeder heeft er vertrouwen in "we kunnen altijd dingen opsturen als het echt heel koud wordt" zegt ze. Ons strijkijzer is wel ingepakt ik weet niet goed waarom maar dat moest mee, 'een kilo of 3 extra, daar zal het nu niet op aankomen' denk ik. Mijn man en ik dragen een mondmasker dus alleen onze ogen zijn te zien. Die van hem zeggen: 'kom, neem nu snel die foto, we zijn weg!' Mijn ogen zijn samengeknepen, ik heb net gehuild en ik denk: 'Zouden we dit nu wel doen, Heb ik die groene broek wel mee? Waar zitten de paspoorten? Straks wil ik een croissant Zouden we dit nu wel doen?'. De ogen van de kinderen pinkelen, vol verwachting, eindelijk vertrekken, eindelijk op het vliegtuig, straks frietjes, eindelijk naar Amerika!

...

HOW IT'S GOING

Winter 2020, We zitten op de trappen van de MIT Dome in Boston. We hebben mooie kleren aan voor de fotosessie. Alle vier 'blozekaken', want het is al koud maar voor de foto hebben we geen jas aan. Wel thermisch ondergoed, dat zat in een doos op mijn kamer en mijn moeder heeft dat opgestuurd. Het was er net op tijd, vlak voor de fotosessie, vlak voor de sneeuw viel.

We lachen alle vier heel hard met een mopje van Tilda, de kleinste. Ze vindt het zo leuk om Engels te leren. Op de meest onmogelijke momenten zegt ze helemaal 'out of the blue' dingen als: "Moeke... weet je, zwembad in het Engels is 'poel'" of "Gaan we dan naar de 'stoor' om 'banana's' te kopen". Op het moment van de foto, terwijl we daar op die trappen zitten, zegt ze: "ik weet wat rijstpap is in het Engels!" zonder op ons antwoord te wachten fluistert ze: "Dat is 'raais.piep!'"

We hebben hier al zo veel gelachen. Elke dag, om Tilda die nog eens een woord probeert te vertalen. Of om het uitzicht uit ons appartement dat zo, zo ontzettend mooi is. Of toen Joe Biden verkozen was en we mee gingen dansen op straat. Of toen we boven op die berg stonden in Maine, te kijken naar al die gekleurde bomen. Of om de frietjes die zo lekker zijn. Of toen we walvissen zagen, hier een beetje verderop in de zee. Of toen we buiten op de 'porch' met nieuwe vrienden ons eerste Thanksgiving Diner mochten eten. Of toen we verkleed als Kuifje en Bobbie en Bianca Castafiore en Kapitein Haddock, Halloween gingen vieren...

Natuurlijk zijn we ook al triestig geweest en soms zijn er momenten dat we onze familie en vrienden in België heel hard missen. Maar dan bellen we hen op en vertellen we over alles wat ons de voorbije dagen heeft doen lachen en dan denk ik: 'God, wat goed dat we dit doen, wat goed dat we hier zijn!'

*Het strijkijzer staat hoog in een hoekje in de kast. We hebben het nog niet gebruikt, daar hebben we ook al hard om gelachen.

Voilà, gezien.

Nu heb je op reis meer tijd
voor kwaliteit van bij ons.

*Waar je ook bent, met het beste van Vlaanderen en Nederland raak je nooit uitgekeken.
Online, via satelliet of met de BVN-app.*

BVN: Vlaamse en Nederlandse televisie, wereldwijd.